

7 168

Год. XXXIII

www.unimib.rs

Универзитет
отека.
и.

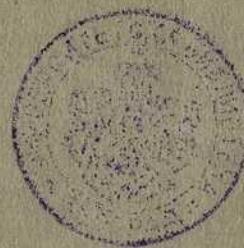
1 маја 1929

Број 6

8

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ОРГАН
ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

САДРЖАЈ

Попис становништва Београда, уводник професора Dr.	1
Лазе Костић	1
СЛУЖБЕНИ ДЕО	
Правила Општинске Штедионице	4
Правилник Општинске Штедионице	8
Рад Општинског Одбора:	
а) Записник седнице од 22. марта 1929.	14
б) Записник седнице од 5. априла 1929.	18
Рад комисија за Електричну и Гасну Централу	22
Извод из Финансијског Закона	23
Извод из Уредбе о буџету Београдске Самоуправне Об- ласти	24
Наредбе Суда, позиви и саопштења	24
НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО	
Борба противу туберкулозе у Београду — Говор стати- стичких цифара — саопштава Слободан Видаковић	27
Комунална брига око периферије, пише Драгиша Лапчевић	29
Комуналне занимљивости широм света	30
Службени огласи: за ликвидације угља, оферталне набавке дрва и др.	31
Илустровани прилог: Београд у слици: стари и нови.	

Београд у слици: стари и нови

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

Стари Београд – Скадарлија, чије последње остатке чува београдска бохемија

Нова физиономија Карађорђеве улице

Београд у слици: стари и нови

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
С
К
А

Б
И
Л
И
О
Т
Е
К
А

0 Београд који изчезава ...

Београд који се рађа ...

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Год. XXXIII

Београд, 1 маја 1929

Број 6

Годишња претплата . . .	100.— дин.
На пола године . . .	50.— дин.
За три месеца . . .	25.— дин.

Излази
два пута
месечно

Претплату слати упутницом администра-
цији: Таксени Одсек О. Г. Б.
Узун Миркова улица број 1.

Д-р Лаза М. Костић

Попис становништва Београда

За овај први попис Београда употребљени су у циљу извођења, популарисања и успеха истог најмодернији проналасци науке.

Тако је г. Dr. Лаза М. Костић, проф. Универзитета, стручни члан комисије за овај попис, одржао 15. априла у 11. часова у ноћи преко радија предавање о попису, предавање, које се слушало широм наше земље.

Како је ово први пут у Европи да се једну овакву пропаганду употреби радио, и како је предавање г. Костића леп документ за будућу историју Београда, то га „Општинске Новине“ доносе у целости.

Пописи становништва се врше већ вековима. За њих је знао и њих је обављао још и стари Рим. То пописивање, у ствари једно примитивно преbroјавање, вршено је увек у војном или финансијском циљу. Зато су раније, у свим државама, пописивани само мушки пунолетни држављани и странци, а не и остали становници (жене, деца и т.д.).

Па ипак, и такви „пописи“ наилазили су на разне сметње и нису могли никад претендовати чак ни на приближну тачност. Њих су ометали час они озго којима је такође то преbroјавање изгледало сумњиво и нелагодно. Позната је и пословична је постала изрека ових последњих: „Каква би нам све опасност претила кад би још и наше слуге почеле да нас броје!“

У Србији је први попис људства извршен 1834. године, одмах после инкорпорисања шест нахија ранијој Кнежевини. Али то значи да 30 година од Карађорђевог Устанка а скоро 20 од Милошевог

није вршено уопште ма какво преbroјавање житеља. Па и тај „попис“ од 1834 простирао се само на „арачке и пореске главе“, поред тога што је био сасвимrudimentаран. Доцније је било у Србији још много сличних пописа. Они су, мора се признати, бивали све боље организовани, и свим доцнијим резултатима могла се поклањати све већа вера у исправност и тачност. О потпуној тачности изнетих података није, међутим, могло бити речи све до краја XIX века. Тек пред крај тога века успело је да се у Србији изврше савремени пописи какве наука признаје, а остали културни свет изводи. Ти пописи су од 1890. вршени редовно сваке пете године, и то увек 31. децембра оних година чија се цифра завршава са бројем 5 или 0.

Али, чисто комуналне, градске пописе становништва није вршила још никад ниједна варош Србије. Крајем 1906. и почетком 1907. године је Београдска Општина проводила попис зграда и станови, али попис становништва за свој рачун и по своме плану, она није никад изводила. Не може се рећи да то није било потребно чинити још раније, али је у сваком случају та потреба била мања него данас.

Јер, до данашњег дана, прошло је више од осам година а да Београд није још ни једанпут извео биланс стања свога становништва. За нормално доба, размак тога времена је превелик. За садашњи напредак Београда, он је несхватљив.

Београд се у току ових осам година толико проширио, он је толико нарастао и изменио своју физиономију уопште, да једва личи на онај Београд из времена које је непосредно следовало ратовима.

Спљона измена те физиономије лако је уочљива: и нова насеља, којих раније није било, и прекалдрмисане улице, и огромне нове палате место старих уџерица. Али унутарњу промену тога Београда, која се доста јасно назире, нико није покушао да тачно оцени и измери. Ни сам број становника није познат, чак ни приближно, а камо ли још унутрашња структура тога становништва: његов однос по полу, старости, вери и народности, језику, занимању и т.д.

Нова Општинска Управа је сматрала за једну од својих првих дужности да приступи томе послу. Али је она била свесна да постоји само једна тачна и целиснодна метода за упознавање броја и склопа становништва, и то иста метода коју треба употребити за упознавање било каквих појава у масама. Та метода је она коју је утврдила и пружила *Статистичка наука*.

Сходно принципима статистичке науке, специјално науке о попису становништва, донети су Закон и Правилник о попису, образована је једна централна комисија да њим руководи, подељен је Београд на 14 пописних реона и на равно 400 пописних кругова. За цигло месец и по дана од кад је Одбор Општине Београдске решио у начелу да одобрава извођење пописа пописна је комисија завршила све претходне радове. А њих није било мало. Не треба заборавити да Београд нема ни утврђене границе свога атара, да има на периферији један велики део нерегулисаних улица, без имени, без броја, насеља без икаквог реда, нигде нерегистрована и непријављена. Цело Катастарско Одељење Општине радило је са ретким жаром и пожртвовањем; оно је успело да изради савршене планове свих београдских предграђа.

Захваљујући њему, сваки пописивач је био снабдевен са скициом свога круга, на којој су још и у тексту означене границе круга са бројевима или ближом ознаком,

где нема бројева, свих кућа и насеобина које има да попише. Поред тога, пописивачи су добили, и писмено и усмено, тачна упутства како треба да раде.

Кад се узме у обзир да су се Београђани увек одазивали радо свим дужностима које им је Држава или Општина налагала, постоји оправдано веровање да ће овај попис успети у сваком погледу и дати тачну слику актуелног Београда.

Сваки Београђанин има да буде пописан и свако лице које се у овом тренутку (у ноћи између 15. и 16. априла) нађе у Београду, без обзира да ли оно стално живи у Београду, или се привремено у њему налази (као гост, путник, болесник, притвореник и т. д.). Сваки онај који остане непописан биће подвргнут одговорности и кажњен. Општина има овлашћење да кажњава у чл. 6. Закона о изменама и допунама у Закону о општинама од 11. марта 1929. год. Али се она нада да ниједном приликом неће доћи до потребе да примењује на ма кога те казнене санкције.

Сем на свом правном атару, како га Општина Београдска води, попис ће се прострти и на делове суседних општина Вишњичке, Миријевске, Мокролушки, Кумодрашке, Бањичке, Раковичке, Жарковачке и Чукаричке, и то само на оне делове тих општича које чине са Београдском органском и природну целину, другим речима на делове Београда ван правних граница Београдске Општине. Ово је несумњиво било потребно учинити, јер се Београд, то је свакоме познато, пружио ван усских граница које му је законодавац још пре много деценија био доделио. Сви ти крајеви нису ништа друго него предграђа Београда; становништво у њима или живи у Београду или од Београда. Највећи део представљају радници који су дневно запослени у самој вароши. Најзад, сва ова територија је подвргнута у погледу безбедности Управи Града Београда а не срезу Врачарском коме формално припада и имала је по овлашћању ранијих финансијских закона, бити увучена у грађевински реон Београда. Ван сваке је сумње да ће та територија бити ускоро и формално приодата Београду; то је један процес, познат у Немачкој под именом

Eingemeindung, који је на западу већ свуда скоро завршен. Испочетка је сваки град био везан за зидине које су га опкољавале; ван тих зидина била су само предграђа. Становници таквих предграђа нису могли уживати никаква права и привилегије грађана, а ова права и привилегије нису биле незнантне. Постепено су пристајали грађани да приме у своје друштво и житеље предграђа, али је то ишло с муком и с тешкоћама. Постојала је извесна врста суревњивости између грађана староседелца и придошлица из предграђа. Сад немају градови скоро никакве привилегије над селима, и све мање постоје разлози за формално одвајање ужих градских територија од њихових предграђа. Зато се Београд нада да ће у своје крило што пре примити браћу из предграђа, у ствари са периферије.

Али, пре него што би се то урадило треба знати колико тих лица има. Та територија се највише изменила од 1921. године, од дана последњег пописа, тако да су податци тога пописа апсолутно неупотребљиви. Али, и да су они најновијег датума, не би важили ништа. Јер, код државних пописа, никако се не одвајају поједини делови сеоских општина. Код тих пописа се може дознати колико има становника на атару, на пример, Вишњичке општине, али се не може издвојити становништво које стварно гравитира и припада Београду.

Ето, да никаквих других разлога нема, један крупан разлог да се изведе попис Београда са околином. И кад би се кроз две године, као што се мисли, извео општи попис становништва у Држави, из њега се не би могло докучити колико има становника прави Београд, т. ј. Београд град и његова околина.

Колико ће Београд имати становника, тешко је предвидети. Док неки мисле да он нема ни пуних 200.000, други цене да укупна сума домаћа и до 350.000. Интересантно је овде изнети колико је Београд раније имао становника.

У почетку слободног живота Србије, 1820 године, српски Београд, не рачунајући дакле град кога су држали Турци, бројио је свега око 5.000 душа. Тада је

број скоро стално растао. 1834 године Београд има 8 и по хиљада душа, 1846 године 14 и по хиљада, 1850 године 15 и по хиљада, 1854 године 16 и по, 1859 скоро 19.000, 1867 године скоро 25.000 1874. скоро 28.000, 1884. године 35.000, 1890. године 54.000, 1895 године 59.000, 1900. године 70.000, 1905. год. 78.000, 1910. године 90.000, а 1921. г. 112.000. Тада је број као што се види, нагло и рапидно скоче. Београдско становништво расте скоро америчком брзином. До 1921. број становника се четири пута подвостручио: око 1840. године, око 1860. године, око 1888. године и око 1907. године. Од 1907., кад је Београд имао приближно 80.000 становника, он се несумњиво подвостручио још једанпут. Раније, истина, нису житељи предграђа узимани у рачун, али раније тих житеља није уопште ни било, или их је било у сасвим незнантном броју.

По моме мишљењу (кад би се тачан број знао, попис би био непотребан), Београд ће имати сад између 200 и 250 хиљада душа. То је број који Београд ставља у ред великих светских вароши. У сваком случају, Београд ће имати много више од једног и по процента, скоро два пуне процента целокупног становништва Краљевине С. Х. С. (тада је цени на 13 и по милиона становника).

Београд данас врши први свој сопствени попис становништва од кад уопште постоји. Али то је једновремено и први комунални попис становништва изведен на модерној и научној основи у цеој нашој земљи. Он је хронолошки први, али треба да буде први и по вредности. Позната је ствар да пописи становништва много боље и сигурније успевају код културних народа; што је један народ културнији, он све боље схвата значај статистике уопште и пописа становништва специјално. На западу се ти пописи изводе са тачношћу и екзактношћу која запањује. Ту о грешкама не може бити ни речи. У нашој земљи, проћи ће још многе године и многи деценији док успемо да постигнемо једну такву екзактност, јер је наш народ, у великим делу, и неписмен и слабо свестан оних дужности које он врло често про-

извољно означи за мале и беззначајне. Али, то је случај само са становницима целе Државе, узевши их просечно. Београђани су, међутим, у великој већини писмени и они нису никад показали да дужности деле на „велике“ и „мале“. Они ће, због тога, у то смо савршено убеђени, одазвати се позиву и извршити тиме још једну грађанску дужност, која није ни тешка, ни скупа, ни зановетна.

Још само један сат нас дели од момента чије је стање меродавно за попис. И у овом моменту треба Београђане упозорити на своје дужности, а цео други свет осведочити како они који управљају пописом мисле на све околности и на све случајеве који се могу појавити. У моменту кад се снима Београд, они га свесрдно поздрављају и желе му сваки напредак.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ПРАВИЛА

ШТЕДИОНИЦЕ И ЗАЛОЖНОГ ЗАВОДА ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Чл. 1.

Суд и Одбор Општински одлуком својом АБр. 23.065 од 15. новембра 1928. год. на основу чл. 97. Закона о Општинама, и по одобрењу Министра Унутрашњих Дела С.Бр. 26500. од 17. новембра 1928. год. оснива Штедионицу и Заложни Завод Општине Града Београда као самосталан Завод и посебну правну личност, која ће се управљати по одредбама ових статута, закона и прописа о општинским штедионицама и кредитним установама.

Чл. 2.

ЦИЉ ШТЕДИОНИЦЕ ЈЕ:

- Да припомогне организацији штедње и јевтиног, нарочито краткорочног кредита, у првом реду за сиромашније и економски слабе слојеве грађана Београда;
- Да одмах оснује Заложни Завод као одељење Штедионице за зајмове на ручну залогу; и
- Да врши благајничку службу за Општински Суд и општинска предузећа.

Чл. 3.

Основна главница Штедионице утврђује се на 30.000.000 динара и састоји се:

- Из дотације Општине Београдске у 3.000.000— динара у готовом новцу; и
- Из обvezница ратне штете у номиналном износу од 66,712.500— динара, а у ефективној вредности од 27.000.000— дин., које се обвезнице могу ломбардовати или продати.

Чл. 4.

Општина ће све своје фондове уложити код Штедионице под истим условима као и код других завода.

Чл. 5.

Општина Београдска јемчи за сигурност улога и обвеза које проистекну из штедионичних послова. Тога ради Општина одмах предаје Штедионици хартије од вредности за Гарантни Фонд Штедионице које ће одредити Општински Одбор пре почетка рада Штедионице.

Исто тако издвојиће Општина своја имања на којима постоје зграде за јевтине станове и имања дата задругама за подизање јевтиних станова, и наменити искључиво за гаранцију обвеza Штедионице. Овим имањем руководи и даље Управа Општинских Добра, али ће сваки чист приход предавати одмах Штедионици на увећање Гарантног Фонда.

Чл. 6.

Штедионица протоколисаће своју фирму под именом: Штедионица и Заложни Завод Општине Града Београда.

Француски наслов фирмe гласи: Caisse d'Epargne et Mont de Piété de la ville de Belgrade,

Чл. 7.

Штедионицу пуноважно потписују:
Дежурни члан Управног Одбора и Директор а у одсуству овога лице које Управни Одбор за то опуномоћи.

ОДНОС СУДА И ОДБОРА ОПШТИНСКОГ
ПРЕМА ШТЕДИОНИЦИ

Чл. 8.

Суд и Одбор Општински сагласно Закону о Општинама, сваки у својој надлежности:

1. — Одлучује о оснивању и престанку Штедионице.
2. — Прописују Правила о Штедионици и предлаже на одобрење надлежним властима.
3. — Потврђују Пословник и правилнике које Управни Одбор Штедионице предложи Суду и Одбору Општинском.
4. — Бирају чланове за Управни и Надзорни Одбор у смислу чл. 12. ових Правила.
5. — Прегледају и одобравају биланс с рачуном добитка и губитка и извештај о раду Штедионице, које подноси Управни и Надзорни Одбор и даје разрешницу члановима поменутих Одбора.
6. — Доносе одлуке по свима питањима и пословима које им упути Управни или Надзорни Одбор.

ПОСЛОВИ

Чл. 9.

Штедионица вршиће ове послове:

1. — Прима улоге на штедњу и приплод.
2. — Даје зајмове на залоге покретних ствари сиромашним слојевима грађанства.
3. — Врши исплате и наплате по налозима приватних лица.
4. — Даје дугорочне (хипотекарне) зајмове или једино из зајмова које Штедионица закључи у ту сврху у земљи или иностранству.
5. — Врши благајничку службу за Општински Суд и Општинска Предузећа.
6. — Врши и остале банкарске послове, у колико то буде допуштено Правилима и законским одредбама.

Чл. 10.

Кад ће се приступити извођењу појединих циљева означеных у чл. 2. одлучује Управни Одбор.

У важнијим случајевима затражиће се одобрење Суда и Одбора Општинског.

УПРАВА

Чл. 11.

Органи Штедионице су:

1. — Управни Одбор.
2. — Надзорни Одбор.
3. — Особље.

Чл. 12.

УПРАВНИ ОДБОР

Штедионицом управља независан Управни Одбор од девет лица, у који улазе:

1. — Председник Општине или његов заменик.
2. — Три одборника, које одређује Општински Одбор.
3. — Пет стручњака у банкарским, финансијским и правним питањима од којих два бира Општински Одбор а по једног Министарство Финансија, Народна Банка и Државна Хипотекарна Банка.

Ови се стручњаци узимају првенствено из редова грађана београдских слободне професије.

Чл. 13.

Председник Управног Одбора је Председник Општине или његов заменик.

Управни Одбор бира себи потпредседника.

Чланство у Управном Одбору траје три године.

Чланство оних који су одређени од Суда и Одбора Општинског траје дотле док им траје и мандат као члановима Суда и Одбора.

Чланови, којима је истекао рок од три године, могу поново бити изабрани, ако имају услове за то.

Чл. 14.

Управни Одбор држи седнице на позив свога председника или његовог заменика а у одсуству ових дежурног члана.

Седнице су пуноважне кад на њима присуствује најмање пет чланова.

У седницама, гласање је тајно, ако то затражи само један од чланова. Одлучује се простом већином. При једнакој подели гласова сматра се да је предлог одбачен.

Чл. 15.

О раду Управног Одбора води се записник. У записник се уводи свака одлука, као и одвојено мишљење чланова.

Записник потписују сви присутни чланови.

Чл. 16.

Чланови Управног Одбора су дужни да редовно долазе на седнице и дежурају по реду, који утврђује Управни Одбор.

За дежурство и седнице, чланови добијају 100— динара дневно.

Осим тога чланови Управног Одбора имају право на тантеријему по чл. 37. ових правила,

www.unibib.rs која се дели сразмерно њиховом учешћу у седницама.

Чл. 17.

Дужности Управног Одбора су ове:

1. — Да бира Потпредседника Управног Одбора.

2. — Да бира из своје средине Цензорни Одбор.

3. — Да бира Директора и поставља особље. Да даје и одузима прокуре и пуномоћства чиновницима штедионичним.

4. — Да ставља разне предлоге Суду и Одбору Општинском у погледу Правила, рада и послова Штедионице и одржава с њим потребну везу.

5. — Одређује накнаду за трошкове, које би чланови Управног, Надзорног и Цензорног Одбора, као и чиновници имали у вршењу дужности и вођењу посебних послова који би им били поверили.

6. — Штити преко својих органа интересе Штедионице код свих земаљских власти.

7. — Одлучује о висини каматне стопе.

8. — Подноси годишње извештаје, билансе с рачуном добитка и губитка Суду и Одбору Општинском на одобрење.

Чл. 18.

Чланови су лично и материјално одговорни за свој рад, који би био противан овим правилима и општетио Штедионицу.

Одговорност је солидарна.

Одговорност не сноси онај члан који је против дотичног рада или одлуке учинио примедбу и протест и писмено их доставио Надзорном Одбору, или, ако у опште није учествовао у решењу тог предмета.

Чл. 19.

Дежурни члан отправља дневни посао Штедионице у споразуму са директором.

НАДЗОРНИ ОДБОР

Чл. 20.

Надзорни Одбор је контролни орган Штедионице. Дужност му је да мотри над целокупним радом Штедионице и држи га у границама Правила.

Чл. 21.

Надзорни Одбор је састављен од пет чланова и то:

1. — Три члана које одређује Одбор Општински из реда стручњака у књиговодству и банкарству.

2. — По једног члана одређује Главна Контрола и Народна Банка.

И једни и други чланови одређују се првенствено из редова грађана београдских слободне професије.

За доношење пуноважних одлука у седницама потребно је најмање три члана.

Чл. 22.

Чланови Надзорног Одбора су дужни да долазе редовно на седнице.

Они имају право на награду, као и чланови Управног Одбора.

Чл. 23.

Дужности Надзорног Одбора су ове:

1. — Да у својим редовним и ванредним седницама прегледа књиге штедионичне, рачуне и благајну.

2. — Да испитује месечно стање и закључне рачуне.

3. — Да мотри да ли су одлуке и рад Управног Одбора саобразне Правилима.

4. — Да подноси годишњи извештај.

Чл. 24.

Чланови Надзорног Одбора су солидарно одговорни ако савесно не врше дужност и раде противно правилима. Тако исто су одговорни ако не би предузели потребне мере против неправилног рада Управног Одбора, ако за њега сазнају.

Чл. 25.

Ако би Надзорни Одбор нашао да је каква одлука Управног Одбора, противна Правилима или штетна по интересе штедионичне, дужан је исту задржати од извршења и затражити заједничку седницу Управног и Надзорног Одбора ради споразума.

У случају неспоразума мора се известити Суд и Одбор Општински, коме ће се спор ставити на решење.

Цео Управни и Надзорни као и Цензорни Одбор одговара солидарно, материјално и морално, за штету причуњену овоме заводу својим неправилним радом.

ЦЕНСУРНИ ОДБОР

Чл. 26.

Управни Одбор бира, ако се укаже потреба Ценсурни Одбор од три члана из своје средине. Ценсурном Одбору је дужност да прегледа све молбе којима се тражи зајам или кредит. Да испитује положај зајмотражца и да да своје мишљење.

ОСОБЉЕ ШТЕДИОНИЦЕ

Чл. 27.

Особље Штедионице састављају директор, чиновници, приправници и служитељи.

Чл. 28.

Директор и чиновници бирају се конкурсом. Приправнике и послужитеље поставља Управни Одбор.

Чл. 29.

Директор је непосредни старешина целокупног особља. Дужност му је да одржава ред и да се стара о тачном и уредном отправљању послова.

Директор сноси одговорност за све поверене му послове пред Управним Одбором.

Чл. 30.

Директор присуствује свима седницама Управног Одбора. Он је његов деловођа, са саветујућим гласом, за рад у седницама.

Нема право на посебну награду.

Чл. 31.

Чиновнике, приправнике и послужитеље поставља и отпушта Управни Одбор, сходно чл. 30. Правила.

Њихова плата одређује се по нарочитој скали а према положају, способности и годинама службе.

Чл. 32.

Сваки чиновник је дужан да уредно и на време долази на дужност и да на време отправља поверене му послове. Одговоран је за сву штету, коју својим неисправним радом и непажњом нанесе Штедионици.

Чл. 33.

Благајници полажу прописну кауцију, чију висину и природу одређује Управни Одбор.

Чл. 34.

Директор и особље Штедионице имају сва права општинског особља по одредбама Статута Општине Београдске.

БИЛАНС И ДОБИТ

Чл. 35.

Сваке године на дан 31. децембра пошто се закључе годишњи рачуни, саставља се биланс-рачун изравњања с рачуном добитка-губитка, пропраћен извештајем Управног и Надзорног Одбора.

Све се ово мора поднети на преглед и одобрење Суду и Одбору Општинском најдаље до краја јануара сваке године.

Годишњи рачун изравњања и рачун губитка и добитка има се поднети Министарству Трговине и Индустрије.

Чл. 36.

При саставу биланса Управни Одбор поступиће по овим одредбама:

1. — Сва покретна и непокретна имаовина и сва штедионичина потраживања ставиће се у активу по вредности, коју имају на дан пописа.

2. — Хартије од вредности обрачунају се према курсу последњег дана пословне године.

3. — Главница, резервни и остали фондови уносе се у пасиву.

4. — Сумњива потраживања уносе се у активу по вероватној вредности, а остало се отписује.

Чл. 37.

Кад се од прихода одбију сви расходи, из двојиће се:

1. — 10% за стални и резервни фонд.
2. — 2% за помоћни пензиони фонд чиновника Штедионице.

3. — 2% за тантријему члановима Управног Одбора.

4. — 1% за тантријему члановима Надзорног Одбора.

5. — 5% на тантријему директора и осталим чиновницима Штедионице изузимајући из овог права привремене чиновнике, као и оне који нису бар шест месеци провели у тој пословној години. Ова се тантријема дели сразмерно плати.

Чл. 38.

Чист приход по одбитку свих трошкова отписа и амортизације, који морају ући у завршни

рачун, предаће се Суду и Одбору Општине Београдске да располаже по своме нахођењу у општинске сврхе. Али док се не образују резервни фондови чији ће износ бити раван основној главници од три милиона динара, чист приход употребљаваће се сав на образовање тих фондова.

ПРЕСТАНАК И ЛИКВИДАЦИЈА

Чл. 39.

Штедионица престаје, када то одлучи Суд и Одбор Општине Београдске сходно чл. 8. Правила.

Чл. 40.

Кад се донесе одлука о престанку Штедионице у исто време се бира Ликвидациони Од-

бор од пет чланова и то: један кмет и два одборника и по један из грађанства и од Главне Контроле.

Ликвидација се има завршити према одредбама закона о акционарским друштвима.

Преостатак имовине по ликвидацији прелази у руке општинске.

Чл. 41.

Министарство Трговине и Индустрије има право надзора над овом установом.

Ова су правила одобрена Решењем Господина Министра Трговине и Индустрије од 15. марта 1929. Бр. 870.

О ПРАВИЛНИК

ЗА ПОСЛОВАЊЕ „ШТЕДИОНИЦЕ И ЗАЛОЖНОГ ЗАВОДА ОПШТИНЕ ГР. БЕОГРАДА“

ПОСЛОВИ ОПШТИНСКЕ ШТЕДИОНИЦЕ

Чл. 1.

Сходно чл. 2. и 9. Правила, Општинска Штедионица бави се следећим пословима:

1. — Прима улоге на штедњу и приплод по књижицама;
2. — Преузима оставу на управу или чување;
3. — Преузима новац на текући рачун;
4. — Даје зајмове на залоге свих покретних ствари и хартија од вредности и то: државне и приватне, које се котирају на берзи, или не;
5. — Врши исплате и наплате у земљи и иностранству по налозима приватних лица;
6. — Есконтује и реесконтује менице: занатлијама, мањим трговцима и подузетницима и у опште сиромашнијим слојевима грађанства;
7. — По одобрењу Суда и Општинског Одбора врши продају општинских плацева;
8. — Даје дугорочне и хипотекарне зајмове, првенствено онима, који од Општине купе испарцелисане плацеве;
9. — Врши благајничку службу за Општински Суд и општинска предузећа;
10. — Преузима и извршује све врсте општинских финансиских послова, а нарочито закључивање и спровођење општинских зајмова у земљи или иностранству.

УЛОЗИ НА КЊИЖИЦЕ

Чл. 2.

Општинска Штедионица прима на укамаћење готов новац по уложним књижицама.

Уложне књижице гласе на доносиоца, или на

име са или без лозинке, или на коју другу ознаку, како то улагач жели.

Чл. 3.

Новац примљен на уложну књижицу враћа Општинска Штедионица на захтев улагача одмах без отказа, ако улог није већи од 15.000— динара, на осам дана преко 15.000 до 50.000— дин., на четрнаест дана преко 50.000— до 100.000— динара, а улози преко 100.000— динара на тридесет дана.

Општинској Штедионици је међутим слободно установити и краће отказне рокове,

Чл. 4.

Улози се могу примати без отказа или са отказом на друге рокове, ако Општинска Штедионица то нарочито са улагачем уговори, а то ће се забележити у уложној књижици и у Главној Књизи улога Општинске Штедионице.

Чл. 5.

Најмањи износ који Штедионица прима на уложну књижицу јесте 10— динара, а највећу суму до које се примају улози на књижицу установљује од случаја до случаја Управни Одбор.

Чл. 6.

Каматну стопу на улоге одређује Управни Одбор према новчаним и привредним приликама.

Чл. 7.

Ако Управни Одбор реши да снизи постојећу каматну стопу на улоге по књижицама,

објавиће то преко »Службених Новина«, петнаест дана раније од дана снижења, да улагачи евентуално у смислу чл. 3. могу своје улоге отказати.

Чл. 8.

Управни Одбор има право, према новчаним и привредним приликама да повиси каматну стопу на улоге на штедњу.

Чл. 9.

Сваки улагач добива уложну књижицу снабдевену бројем и печатом Општинске Штедионице у којој је уписано: година, месец, дан и сума уложеног новца. Уложну књижицу потписују оне особе, које су зато овлашћене од стране Управног Одбора.

Свака уложна књижица снабдевена је са одредбама овога Правилника, које се односе на улоге по књижицама.

Све оно, што се уписује у поједине уложне књижице, уноси се и у главне књиге улога, које води Општинска Штедионице.

Чл. 10.

Камата на новац уложен на уложне књижице приписује се главници два пута годишње, и то: 30. јуна и 31. децембра.

Ако пак улагач сав свој уложак извади, камата се одмах обрачунава и исплаћује заједно са главницом.

Чл. 11.

Власником уложне књижице сматра се сваки доносилац без обзира на чије име она гласи, те ће му се исплатити и главница и камата.

Ако је уложна књижица везана на лозинку, исплатиће се само уз назнаку лозинке.

Ако је на уложну књижицу стављена судска забрана, или ако је затражен судски амортизациони поступак, онда се доносиопу неће исплатити новац.

Чл. 12.

Када се извади сва уложена сума новаца, онда се уложна књижица враћа Штедионици и ова је поништава.

Чл. 13.

Коме нестане уложна књижица, дужан је да то пријави Штедионици писмено и да назначи број књижице, име, односно ознаку или лозинку.

Ову пријаву убележиће Штедионица у посебну књигу, те неће на ту уложну књижицу исплатити ни главницу, ни камату, док сопственик не обави законом предвиђени амортизациони поступак, али под условом, да сопственик нестале уложне књижице у року од петнаест дана од дана када је поднео писмену пријаву, поднесе Штедионици судско уверење, да је затражен амортизациони поступак.

Када прође овај рок од петнаест дана, а сопственик не поднесе судско уверење о за-

траженој амортизацији, Штедионица неће узимати у обзир убележену писмену пријаву.

Чл. 14.

На захтев улагача, Штедионица ће му — у циљу амортизације уложне књижице, дати извод из своје главне књиге о стању његовога улога.

Када улагач, по окончању амортизационог поступка, поднесе Штедионици извршно судско решење којим је дотична уложна књижица оглашена за уништену, Штедионица ће му уз потврду издати дупликат уложне књижице, што ће се забележити у главну књигу улога.

Чл. 15.

Када улагач већ у напред одреди, да се његов улог исплати или њему самоме, или његовим правним наследницима, или пуномоћнику, или ономе кога он понаособ означи, или уз лозинку, тада ће се то убележити у главну књигу улога Штедионице и у самој уложној књижици.

Када се овакав улог исплаћује у целости обавезна је Штедионица држати се ове одредбе, а прималац новца ће уложну књижицу вратити Штедионици и писмено потврдити да је новац примио. Ако се исплаћује делимична сума оваквог улога, прималац ће потписати на налогу благајни за исплату, да је дотичну суму примио.

Чл. 16.

Када у смислу чл. 15. винкулирана уложна књижица пређе на друго лице дужан је њезин доносилац, када буде тражио исплату, пуноважним исправама које имају доказну моћ, доказати своје право, да може дићи улог.

Штедионица, међутим, има право, ако то нађе за потребно, да од доносиоца уложне књижице захтева да докаже идентичност своје особе са оном, на коју је прешла винкулирана уложна књижица.

ПРИМАЊЕ ОСТАВА

Чл. 17.

Општинска Штедионица прима од приватних лица у оставу хартије од вредности, златан и сребрни новац, драгоцености и друге исправе.

Чл. 18.

У оставу примљене предмете дужна је Општинска Штедионица брижно чувати и јемчити за њихов број и квалитет.

Чл. 19.

За сваку оставу уговорен је рок докле остаје у депозиту. Рок се може продужити.

Чл. 20.

Ако Суд стави забрану или захтева предају депозита, Општинска Штедионица извршиће тај захтев с тим, да Суд од сопственика оставе затражи дотичну потврду о депозиту и врати је Општинској Штедионици.

Чл. 21.

www.u Општинска Штедионица издаје остављачу потврду о његовом депозиту.

Ове потврде могу се пренети и на друго лице само тако, да преносилац о томе преноси писмено обавести Општинску Штедионицу, и да он и нови сопственик особно у просторијама Општинске Штедионице потпишу дотичну цесију.

Чл. 22.

Оставе депоноване у корист другог лица, не може депонент изузети без пристанка тога другог лица, сем ако није другчије уговорено са Општинском Штедионицом, у коме случају ће бити означене и у потврди пријема оставе, коју Штедионица издаје и у књизи остава Штедионице.

Исто тако, ако оставу тражи оно лице, у чију је корист остава депонована, мора доказати идентичност своје особе.

Чл. 23.

Управни Одбор одредиће провизију, коју ће Општинска Штедионица наплаћивати за ове послове.

ТЕКУЋИ РАЧУНИ

Чл. 24.

Општинска Штедионица примаће на приплод готов новац по текућим рачунима.

Сопственици текућих рачуна могу располагати новцем, било са чековима, које ће им издати Општинска Штедионица, било писмом.

Чл. 25.

Каматну стопу по текућим рачунима одређиће Управни Одбор са сваким сопствеником текућег рачуна посебице, према новчаним и привредним приликама.

Чл. 26.

Сопственик текућег рачуна депоноваће код Општинске Штедионице свој потпис, односно потписе оних особа, које су овлашћене располагати са његовим текућим рачуном.

Чл. 27.

Отказни рок у циљу подизања целокупног потраживања по текућем рачуну, уговориће се посебно са Општинском Штедионицом.

ЗАЈМОВИ НА ЗАЛОГУ

Чл. 28.

Заложни Завод Општине Града Београда даваће, уз наплату камата, зајмове на залоге свих покретних ствари и хартија од вредности и то: државних и приватних, које се котирају на берзи, или не.

Чл. 29.

Свакоме је слободно, лично или преко других лица, залагати ствари наведене у чл. 28., овога Правилника.

Име залагача неће се, ни у ком случају, тражити.

О свим пословима чуваће се строга тајна, изузев случаја да Завод посумња у исправност притељавања (поседа) ствари које му се нуде у залогу, или да залагач захтева да му се зна име.

Чл. 30.

Од залагања искључена су деца као и они залагачи у које би се посумњало да нису законским путем дошли до ствари које залажу.

Чл. 31.

О примању ствари у залогу одлучује Управа Завода.

Чл. 32.

На заложне ствари даваће се зајам од 80% њихове вредности за време од 1 до 6 месеци. Вредност утврђују процениоци Завода. По изричitoј жељи странке, односно залагача може се дати зајам и испод пропећене вредности. Трајање залога заокружује се увек на целе месеце, а висина зајма на целе динаре. Најмањи зајам је 10[—] динара.

Чл. 33.

О свакој заложеној ствари издаће Завод заложницу, прописану у чл. 34., а њен купон приложиће залози.

Чл. 34.

Заложница је за залагача исправа која се састоји из два дела: из заложнице и њеног купона. На купону мора да стоји: редни број, дан залагања и дан искупа, три празна реда за опис заложене ствари, вредност по процени, и, у цифрама, дужни зајам. Заложница ће имати исте податке као и купон, с том разликом, што ће се на њој оставити осам празних редака за опис ствари, што ће се дужни зајам исписивати и цифрама и речима, што ће се означити наплаћене камате и таксе и износ који је у готову издат залагачу.

На полеђини заложнице налазиће се подаци о делимичним отплатама, кратак извод из одобрених правила Завода, и на послетку, подаци о продужавању залога и исплати камата и такса.

Чл. 35.

О свим залогама дужан је Завод водити књигу, у коју ће их уписивати оним редом којим су заложнице издате. Стране те књиге морају бити означене редним бројем, а листови прошивени канапом, који ће, на крају књиге, бити везан за прву страну последњег листа утврђен печатом од стране надлежне власти, уз њену оверу броја страна.

У овој књизи не сме се ништа брисати, него, ако би нешто требало прецирати, то ће се учинити тако да се увек може прочитати оно што је на томе месту било написано.

Књига мора имати ове рубрике:

- 1.) Редни број;
- 2.) Име и презиме и боравак залагача;
- 3.) Тачан упис заложених ствари и број комада, а код израђевина, код драгоценог метала и, евентуално, број комада драгог камена. Код бисера и сличнијих скупоцених ствари потребно је означити и тежину;
- 4.) Вредност по процени;
- 5.) Висину зајма;
- 6.) Дан, месец и годину издавања заложнице;
- 7.) Дан искупа;
- 8.) Камате и таксе;
- 9.) Трошкови лицитације;
- 10.) Приход приликом евентуалне лицитације ствари;
- 11.) Вишак који припада улагачу; и
- 12.) Примедба.

Чл. 36.

Камате се, приликом давања зајмова, одбирају унапред, а у случају да се залога до лицитације не откупи него се на њој прода, ненаплаћене камате ће се за сваки започети месец рачувати као за цео.

Ако се залога откупи пре рока, залагач нема право тражити да му се врати унапред плаћена камата.

Чл. 37.

Тарифу камата и такса Завод ће истаћи у своме локалу, на месту видном за странке, и то у стакленом оквиру, и све промене у њој уносиће увек на време.

Повишење или снижење каматне стопе — такса не утиче на зајмове који су већ извршени.

Чл. 38.

Залоге се могу откупити у свако доба, у капцеларијско време, па и онда када би биле исплесене на лицитацију све док се не предаду купцу (чл. 49.).

Приликом откупљивања залога враћаје се Заводу позајмљени износ, а ако је већ прошао рок искупа, положиће му се и камате које су нарасле.

Откупљена залога враћа се само доносиоцу заложнице.

Чл. 39.

Завод може одобрити отплату зајма и на рате (оброке). Њихову висину одређује Завод.

Чл. 40.

Све залоге могу се и пре и после рока искупа поновно залагати, односно продужавати, све док не би биле на лицитацији прдане и купцу предате (чл. 41. и 49.).

Приликом поповног залагања ствари које су

већ заложене, односно приликом продужавања њиховог искупа, поступа се као и са новим залогама. Према томе Завод има право да наплати камате и таксе као и за први зајам.

Ако би нова процена била мања од раније, странка је дужна исплатити у готову сву разлику између раније и нове процене.

Чл. 41.

Залоге које се за 30 дана од дана истеклог рока плаћања не откупе, или напово не заложе, односно не продуже, продаје Заложни Завод путем јавне лицитације известивши о томе претходно власника залога.

Лицитација се може држати сваког радног дана, и то само у канцеларијско време Завода. Ако се она не би могла довршити закланог дана, наставиће се наредног дана, али ако би тај наредни дан био празник, одложиће се за дан после празника.

Чл. 42.

Јавну лицитацију заложених а на време неоткупљених ствари одређује Завод.

За одржавање лицитације није потребно најчешће одобрење власти, нити пак интервенција суда, али Завод је дужан да на 14 дана раније ту лицитацију објави у Службеним Но винама и плакатима у месту свога седишта.

У тим објавама морају бити означене: место лицитације, почетак исте и редни бројеви заложница чије ће се заложене ствари продајати.

Чл. 43.

Златне и сребрене израђевине које Завод прима у залогу подлеже одредбама закона о контролисању чистоће злата и сребра.

О златним и сребреним израђевинама које се излажу продаји, Завод је дужан поднети, на 8 дана пре лицитације надлежној контроли драгоценог ковина списак у који ће унети све податке из књиге споменуте у чл. 35. овог Правилника.

Чл. 44.

Лицитација се врши у просторијама Завода или на коме другом повољном месту, које сам Завод одреди и објави. Лицитацији председава један чиновник Завода, а присуствује један чиновник Завода и, по потреби, проценитељ. Као оглашавач цене може се употребити један од служитеља из Завода.

Записник лицитације је препис главне књиге споменуте у чл. 35. Тај записник мора се допети на лицитацију исписан и у њему ће се означити ненаплаћене камате рачунајући од дана који је био одређен за откуп.

Рубрике споменуте под тач. 9., 10. и 11. у чл. 35. испуниће се чим се која ствар прода.

Препис поменутог испуњеног записника доставиће се Суду Општине Града Београда.

Чл. 45.

Ако Завод подвргне лицитацији и другу робу, осим израђевина од драгоценних метала, онда ће се у првом реду приступити продаји драгоценних ствари.

Чл. 46.

На заложници, односно на купону заложнице, означени износ процене објављује се као лицитациони цена.

Када се цена дотичне ствари објављује, купцима ће се ствар показати и допустити им да је разгледају. Код залога од веће вредности може се, на захтев купаца допустити 10 минута времена за предомишљање и калкулацију.

Залога која се састоји из више комада продаје се укупно, али ако би се видело да ће приход бити већи, може се продати и појединачно.

Код златних и сребрених ствари потребно је означити чисту садржину истих и истаји, да је дотична ствар снабдевена државним жигом.

Приликом продаје златних и сребрених ствари мора оглашавач јасно обзнати врсту робе, њену тежину и чистоћу.

За тако звано ново злато није допуштено да се објави »шесто-каратно злато«.

Када се продају ствари које нису од драгог метала сме се рећи само врста метала, н. пр. »сат од месинга«, »ланц од бакра посребрен«, и т. д. Није допуштено викати »позлаћено са 18 или 14 каратним златом, посребрено чистим сребром« и т. д. Допуштено је рећи »позлаћено« или »посребрено«.

Чл. 47.

Оглашавач обзнањује сваку ствар казујући лицитациону цену по процени.

Код лицитационе цене од 100— дин. може се на лицитацији нудити најмање 1— дин. више код цене од 100 — до 1.000— дин. по 5— динара више; а код цене преко 1.000— динара најмање по 10— динара више.

Када когод надмећући се, дода лицитационој цене суму прописану у предњем ставу, дужност је оглашавача да викне »први пут«. Ако, одмах по том, нико не дода још толико или више, дужност је оглашавача да узвикне »други пут«, па када се и после три пута поновљеног узвика »и други пут« не јави нико више, онда чиновник који председава наређује оглашавачу да обзнати »и трећи пут«, и онда је ствар досуђена ономе ко је тада попудио највише.

Најави ли се, у току надметања оеоба чије се ствари лицитују, па заложницом докаже да су оне њене и изрази жељу да их откупи, а оне још нису купцу предате, премда су му досуђене, предаја ствари ће се одложити све док власник за трајања лицитације не поступи по одредбама чл. 38. или 40. овог Правилника.

Ако се ствар не могне продати по процене вредности или скупље, она ће се оста-

вiti на страну, па ће се, пошто се излицитују остали предмети те врсте, наново изнети на лицитовање. Ако се и после тога не могне продати, Заводу оставља се право да залогу прода испод процене вредности, односно да је задржи за себе ради свога потраживања.

Чл. 48.

Оглашавачу је дужност да мотри на лицитанте и строго му је забрањено да коју ствар куди или да ма на какав начин утиче на ток лицитације.

Чл. 49.

Купац је дужан да ствар купљену на лицитацији одмах узме и плати. Чим то он учини, Завод од тога часа не прима на себе никакву одговорност за продати предмет, нити ће по истеку лицитације, узимати у оцену каква му драго потраживања у погледу квалитета или цена.

За садржину чистоће златних и сребрених ствари јамчи Завод само онда, ако су те ствари снабдевене државним жигом. Код осталих ствари Завод не јамчи да ли су лажне или не.

Чл. 50.

На лицитацији је строго забрањено изазивати ма какве испаде или нереде. Руковаоцу лицитације је дужност да мотри на мир и ред и да, у случају ако се неко не би покоравао његовим наређењима, уклони га, па ма то било уз пропомоћ полицијске власти.

Исто тако забрањено је да се на лицитацији више купаца договарају и да ствари купују на заједнички рачун, те да тако утичу да се постигну што ниже цене. Када се тако нешто запази на лицитацији, дотична лица могу се, без икаквог даљег испитивања удаљити од лицитације.

Чл. 51.

Догоди ли се да се која у залогу примљена ствар изгуби кривицом Завода, оштети или његовом омашком пре рока прода, он ће ономе чија је ствар исплатити њену процену вредност и дати му још поврх тога још 50% износа процене, као конвенционалну казну.

Снађе ли Завод какав несретан случај ради којега би он могао да докаже да дотичне ствари није нестало или да није оштећена његовом кривицом (приликом какве крађе, пожара или поплаве и т. д.) Завод ће доносиоцу заложнице исплатити само износ процене вредности на коју је та ствар код кога осигуравајућег друштва обезбеђена од таквих несрћних случајева.

Чл. 52.

Од прихода добивеног за лицитоване ствари Завод ће пре свега наплатити своје потраживање. Али завод осим тога има право да од износа добивеног на лицитацији наплати, у име

дилитационих трошкова, известан проценат ради покрића тих трошкова.

Вишак прихода добивеног од продате залоге припада залагачу. Завод ће према томе тај вишак, под бројем заложнице, унети у своју касу и у њој ће га држати, без урачунавања интереса, све док се не појави власник са заложницом, којег ће му предати.

Добивени вишак који се у року од 1 године дана не подигне, рачунајући од дана извршене продаје, припада сиротињском фонду Општине Града Београда.

Чл. 53.

По извршеној лicitацији, а најдаље у року од 8 дана, Завод је дужан да путем Службених Новина и објаве у месту седишта огласи резултат извршене продаје залога. У тим објавама мора се истаћи број заложнице чије су створи продате и уз то износ добивеног вишака. Ако вишака не би било, у дотичну рубрику ставиће се пртице.

Чл. 54.

Заложни Завод подлеже надзору Министарства Трговине и Индустрије које може, у свако време, изаслати свога чиновника да прегледа рад Завода и да присуствује лicitацији.

ИСПЛАТА И НАПЛАТА

Чл. 55.

По наредби својих комитета, улагача на књижице, или сопственика текућег рачуна, или приватних лица, вршиће Општинска Штедионица исплате било у земљи или у иностранству, у динарима или страној валути.

Исплата за рачун улагача на књижице или сопственика текућег рачуна вршиће се са уложних књижица односно рачуна, а приватна лица положиће одговарајућу суму у готовом.

Чл. 56.

Исто тако по наредби и за рачун лица споменутих у чл. 55. вршиће Општинска Штедионица за њихов рачун, а без своје одговорности све врсте наплата било у земљи или иностранству, уз документе или друге исправе.

ЕСКОНТНИ ПОСЛОВИ

Чл. 57.

Општинска Штедионица може есконтовати и реесконтовати менице.

Чл. 58.

Менице морају бити снабдевене са најмање три сигурна потписа и морају да гласе најдуже па три месеца.

Чл. 59.

Менице примљене на есконт морају по правилу имати три сигурна и позната потписника,

али изузетно могу се примити и менице са два потписа, само онда, ако то одобри Управни Одбор.

Ако је меница и хипотекарно осигурана, онда може бити снабдевена и са мање потписа. О примању овакве менице решава Управни Одбор.

Чл. 60.

Чланови Управног и Надзорног Одбора Општинске Штедионице, као и кметови и одборници општински не могу се менично обvezати по оним меницама које ће Општинска Штедионица есконтовати.

Чл. 61.

Управни ће Одбор поднети материјал у циљу есконта савесно, строго и непристрасно оценити.

Решење о есконту доноси се већином гласова.

ПОСЛОВИ ПАРЦЕЛАЦИЈЕ ОПШТИСКИХ ЗЕМЉИШТА

Чл. 62.

Суд и одбор општински доноси решења о парцелацији општински празних земљишта и стара се о извршењу парцелације.

Парцелацијом ових општинских плацева даје се могућност економски слабијем делу грађанства, да дође до сопственог стана, чиме ће се доцрпнети решењу станбеног питања.

Продајну цену земљишта одређиваће Општина, а продају ће вршити општинска Штедионица.

ХИПОТЕКАРНИ ПОСЛОВИ

Чл. 63.

Општинска Штедионица даје краткорочне и дугорочне зајмове на цодози хипотеке, само онда, ако је зајам хипотеком потпуно обезбеђен и када се непокретност налази у грађевинском реону Општине Београдске.

Чл. 64.

Дугорочне хипотекарне зајмове даваће Општинска Штедионица у првом реду оним грађанима, који ће на купљеном земљишту од Општинске Штедионице подизати куће, на основу одобрења Грађевинског Одбора.

Чл. 65.

Хипотекарни зајам може износити највише до 50% од процењене вредности објекта на које се ставља хипотека.

Ову процену вршиће специјална комисија Општинске Штедионице, а о трошку потраживаоца зајма,

Чл. 66.

Када се у смислу тач. 4. чл. 9. Правила закључи зајам за давање дугорочних хипотекарних

кредита, прописаће се детаљнији правилник за ову грану послова.

ВРШЕЊЕ БЛАГАЈНИЧКЕ СЛУЖБЕ ЗА ОПШТИНУ

Чл. 67.

Општина ће наредити свима својим Одељењима и предузећима да готов новац полажу за рачун Општине код Општинске Штедионице.

Чл. 68.

Општинска Штедионица примаће овај новац на текући рачун, а за свако Одељење, односно предузеће, отвориће посебан рачун према споразуму са Општином.

Чл. 69.

Општина ће одредити и обавестити Општинску Штедионицу, која лица могу са појединачно

рачуна расплатати повцем, било чеком или писмом.

Чл. 70.

Све исплате у земљи, у и ван Београда, и у иностранству за рачун Општине вршиће Општинска Штедионица.

Чл. 71.

Камату, провизију и друге трошкове по овим пословима уговориће Општинска Штедионица са Општином посебице.

ПОВЛАСТИЦЕ

Чл. 72.

Закон о повластицама новчаним заводима од 21. септембра 1871., од 17. октобра 1872. и од 10. јануара 1879. важе и за рад Општинске Штедионице.

Рад Општинског Одбора

ЗАПИСНИК

18 — Друге Редовне Седнице Одбора Општине Београдске, одржане 22. марта 1929. г.

Председавао Потпреседник г. Др. Милослав Стојадиновић.

Деловођа, Драгутин Ј. Ранковић.
у 6 часова по подне.

Од одборника били су г. г.: Ђура Бајловић, Стеван Бесарић, инж. К. Букавац, Б. П. Радојловић, Драг. Матејић, Х. М. Ребац, К. Савић, Т. Здравковић, А. Антонијевић, Шемајо де Мајо, Др. Страш. Љ. Милетић, Др. Мића Анић, Милован Матић, Трифун Јовановић, Таса Максимовић, Негослав Илић, Благ. Брачинац, Душ. Ђ. Миличевић, Др. Б. Пијаде, Свет. Гођевац, Др. Љуб. Стојановић, Др. Л. Генчић, Др. Д. Аранђеловић, Јован Дравић, Тихомир Панић, М. Стојановић, инж. М. Сокић, О. Б. Благојевић, Мих. Л. Бурић, Јеврем Ј. Поповић, К. Гиновић и Б. Поповић.

Прочитан записник претходне седнице.

Стављају примедбе на записник.

А. Фирт: Поводом лиферације о набавци кућних бројева изгледа му да је донета одлука да се распише нова лицитација и да се види ко ће бити јевтињи. Међутим требало ли да та одлука гласи; да домаћи имају првенство па ма били и скупља.

Клементије Букавац: Примећује да се у записнику не уносе одлуке онако како су донете.

Душан Миличевић: Ставља примедбу да одлука о набавци бројева није тачно унета у записник. За намештање је било решено да се ради у режији ако се не нађе да би то било пробитачније. Домаћим понуђачима имала би да се уступи лиферација па ма била за 10% скупља.

Потпреседник г. Стојадиновић изјављује да су примедбе умесне и да ће се у самоме Одбору извршити реорганизација службе стено-графа и секретаријата. Исто тако набавиће се стенографи који су радили у Скупштини.

Клементије Букавац: Подвлачи да је на прошлој седници г. Председник изјавио да ће се набавка материјала вршити искључиво у нашој земљи. Молимо да то уђе у записник.

Јован Дравић: Поводом одлуке да се набавке извршују само у земљи изјављује да је било речи да се набавке првенствено врше у земљи и г. Председник је пристао да наши предузећи буду чак и скупљи за 10%. Напомиње да је опасно да ми сада вежемо себи руке те да у земљи све набављамо.

После овога записник је примљен са примедбама које су на исти учињене.

2.

САОПШТЕЊА

Потпреседник г. Стојадиновић саопштава да је извршен избор директора Општинске Штедионице и да је за то место привремено изабран г. Радомир Глумац. За књиговођу је постављен г. Јован К. Бурић.

Затим саопштава да је Г. Министар Трговине и Индустре потврдио Правила и Правилник Општинске Штедионице, али са знатним изменама. О томе ће упознати г. г. одборнике на идућој седници.

За туторе Цркве Вождовачке изабрати су и то: за главног тутора — благајника — одговорног рачунополагача г. Цветка Јешића, економа; за помоћнике туторе г. г. Ђуру Арсеновића, рентијера, Петра Терзића, трговца и Арсу Крстића, грађевинара.

3.

На предлог АБр. 6697 Одбор је

РЕШИО:

Да се вишкови на полагању довода код Чукаричке рампе и непредвиђени радови на изради сифона, аквадукта и тунела за главну доловну цев од 700 мм., који су радови изазвани услед тога што је од стране Дирекције за Грађевње Нових Железница издигнута нивелета пруге Београд—Лазаревац, те они нису могли бити предвиђени у погодбеном елаборату — добре и уступе предузимачу Драг. Шићанском, који ради главни посао, у суми од 580.000,— динара.

4.

Предмет ликвидације послова пок. Милана Антоновића скинут је с дневног реда, пошто Правобранилачки Одсек није успео да прикуши све податке.

5.

На предлог АБр. 6458 Одбор је

РЕШИО:

Да се априорише део имања Регулационог Фонда Општине Београдске, Удружењу Југословенских Нац. Железничара и Бродара између Сарајевске и Моравске улице по цени од 500,— динара 1 m^2 . Преносну таксу платиће купац.

6.

На предлог АБр. 6459 Одбор

РЕШИО:

Да се г. Ђорђу Ђурчиновићу априорише део земљишта старе Милешевске ул. као и део експроприсаног земљишта Самосталне Монополске Управе, ради излажења на регулациону линију, по 250,— дин. по 1 m^2 , с тим да г. Ђурчиновић доплати још 10% од прометне вредности целокупног његовог имања што износи $418.35 + 250 = 10.458$.— динара. Преносне таксе платиће г. Ђурчиновић.

7.

На предлог АБр. 6460 Одбор је

РЕШИО:

Да се за експропријани део имања Регулационог Фонда Општине Београдске у ул. Принца Евгенија а у површини око 46 m^2 тако да буде у правој линији, нормално на регулациону линију према имању Елизе Блажек, да би се и суседном имању извршило ордисање њиховог земљишта.

Да се експропријација земљишта Г-ђе Елизе Блажек изврши тако, да се за експропријани део уступи остатак дела земљишта Регулационог Фонда Општине Београдске у ул. Принца Евгенија а у површини око 176 m^2 по стим, да с обзиром на добијање повећане вредности имања, добијањем већег фронта Г-ђа Блажек

плати Општини површину 2 m^2 дубине целог фронта, рачунајући од 1 m^2 по 300,— дин.

8.

На предлог АБр. 3384 Одбор је

РЕШИО:

Да се имању г. Лазара Атанацковића априорише део земљишта Регулационог Фонда Општине Београдске у Старине Новака ул. по цени од 500,— динара 1 m^2 . Преносну таксу платиће сопственик.

9.

На предлог АБр. 2913 Одбор

РЕШИО:

Да г. Младен Милојевић плати Општини по 250,— динара од 1 m^2 за априорисано му имање у ул. Краља Александра и Поп Стојановој у колико се његово имање повећава. Преносну таксу платиће Општина.

10.

На предлог АБр. 2160. Одбор је

РЕШИО:

Да се имање г. Панте Тадића подели на два дела тако, да један део задржи Општина а други г. Тадић. За део земљишта који г. Тадић уступа Општини, Општина ће дати метар за метар од старе Железничке улице, било од Херцеговачке улице или из ново-просечене улице, као што је у скици назначено.

11.

На предлог АБр. 6461 Одбор је

РЕШИО:

Да г. Милосав Јовановић уступи један метар експропријаног земљишта из Кнез Милетине и Видинске ул. за један 1 m^2 априорисаног земљишта. Разлика да се плати г. Јовановићу по 600,— динара од 1 m^2 . Поред овога г. Јовановић је дужан да половину од његовог експропријаног земљишта уступи Општини бесплатно.

Преносну таксу да плати сопственик пола, а пола Општина. Што се тиче постојећих старих грађевина, које се налазе на општинском земљишту, да се усвоји најповољнија понуда г. Настаса Вељковића, грађ. овд. који ће бити дужан да старе грађевине поруши, простор који се уступи г. Јовановићу очисти, а материјал добивен од старих грађевина однесе. За ово има да плати Општини 35.010,— динара.

Од ове суме, Општина ће бити дужна да плати г. Јовановићу 14.000. динара, пошто му се ту урачунају трошкови око одношења земље са општинског земљишта испред његовог имања у Кнез Милетиној улици.

12.

На предлог АБр. 6462. Одбор је

РЕШИО:

Да би се убрзао поступак израде тапија на делове земљишта који се експропришу од грађана, ради проширења улица, а који сопственици неће да положе таксуса за израду тапија на део земљишта који му се експроприше, да се тапије израђују без положене таксе, а да Одсек за Убаштиње Катастарског Одељења исте тапије упути Правном Референту и да у обрачуун унесе суму која износи за израду тапије, која ће се сума одбити сопственику приликом исплате експроприсаног дела земљишта и накнадно унети као приход Катастарског Одељења.

13.

На предлог АБр. 3386 Одбор је

РЕШИО:

Да Г-ђа Драга Николић уступи Општини 10% бесплатно од целокупног земљишта, које се Генералним Планом експроприше ради просецања Његушеве улице, а вишак да јој се плати по комисијској процени. Дозвољава јој се зидање на остатку земљишта, с тим да је дужна одмах оставити земљиште за улицу. Преносну таксусу плаћа Општина.

14.

На предлог АБр. 23758/28 Одбор је

РЕШИО:

Да се експроприше део земљишта г. Лазара Сузине у Банатској ул. које се Генералним Планом експроприше за проширење Банатске улице, а на коме се делу земљишта сада изводи канализација и плати по 300,— динара по кв. метру с тим, да сопственик 10% од површине која му се експроприше уступи Општини за улицу бесплатно, пошто проширењем и регулацијом исте улице остали део његовог имања добија знатно повећану вредност.

Преносну таксусу да плати г. Сузина.

15.

На предлог АБр. 3385 Одбор је

РЕШИО:

Да се усвоји предлог за измену Ген. Плана по предлогу Катастарског Одељења и Техничке Секције како је у скици плавим уцртано, да би се на тај начин омогућио прилаз Синагози и суседним имањима и избегле сувишне експропријације. У исто време да се изврши регулисање имања г-ђе Лепке Демајо (парцела 21) тако, да за априорисани део Мојсијеве улице уступи од свог земљишта део који је потребан за новопројектовани пасаж око Синагоге према приложеној скици.

16.

На предлог АБр. 3117. Одбор је

РЕШИО:

Да г. Јован Банић половину површине од дела који му се експроприше у Ратарској ул. бр. 22. уступи за улицу бесплатно, а друга половина да му се плати 450,— дин. од кв. метра. Преносну таксусу платиће обе стране по попа.

17.

На предлог АБр. 23754/28 Одбор је

РЕШИО:

Да се маси г. Светислава Окановића за експроприсано земљиште плати по 500,— дин. од м² у Кнез Милетиној ул. а преносну таксусу да да плати попа маса г. Окановића а попа Општина, с тим да се за земљиште које су раније иступили за улицу а према одбор. решењу од 22. априла 1911. год. не плати ништа.

18.

На предлог АБр. 19995/28. Одбор је

РЕШИО:

Да се експроприше део земљишта г. Милисава Обрадовића у Милешевској ул. бр. 85. које се Генералним Планом одузима ради проширења исте улице и плати по комисијској процени с тим, да г. Обрадовић 10% од целокупне површине имања уступи за улицу бесплатно, пошто проширењем и регулацијом исте улице остали део његовог имања добија већу вредност. Преносне таксусе да плате обе стране по попа.

19.

На предлог АБр. 19997/28. Одбор је

РЕШИО:

Да се за део земљишта Стевана и Мартина Браће Селиград у Милешевској ул. бр. 91. које се Генералним Планом одузима ради проширења Милешевске улице, а до зграде у Милешевској ул. бр. 89 плати 43.000,— динара. Преносну таксусу да плате обе стране по попа.

20.

На предлог АБр. 820. Одбор је

РЕШИО:

Да се г. Тодору Станисављевићу на име накнаде за 51.28 м² земљишта, које је према Генералном Плану експроприсано за проширење Задарске улице исплати 10.000,— динара.

21.

На предлог АБр. 25236. Одбор је

РЕШИО:

Да се ради регулације и проширења Новог Гробља експропришу потребна имања која су Генералним Планом предвиђена и то: парцела бр. 4. Антона Фишера, парцела 6, 7, 8, 9, 21 Косте, Никодија и Стевана браће Јовановић

као и парцела бр. 8а и 20 Ђоке Вељковића и Јелене Матић све путем комисијске процене. За општинске процениоце изабрати су г.г. Драгутин Тадић, арх. Мин. Грађевина и Милић Поповић, грађевинар.

За парцеле бр. 9а Јелке жене Саве Јовановића, парцела бр. 10 Косте Јовановића, као и парцела бр. 11. Данила Костића позвати сопственике да поднесу доказе о сопствености свог земљишта, пошто је исто заузето за Гробље, а сопственици су за то добили извесну накнаду у боновима ратне штете.

22.

КРАТКА ПИТАЊА.

Св. Гођевац: Пита да ли има плана за имање које је купљено за терасу и шта ће тамо да буде. Ако има плана зашто се тамо налази разан материјал који ће Општина морати да изнесе.

Потпредседник г. Заћина одговара да ће бити наименована комисија која ће се специјално бавити питањем Терасе и Хотела »Балкана«.

Д-р Страшимир Милетић: У вези са горњим питањем пита како стоји питање са закупом.

Коста Гиновић: Пита да ли је Суд вољан да одреди једну комисију која би проучила питање о наплати такса на пијацама, јер се исте неједнако врше.

Потпредседник г. Стојадиновић: Одговара да ће се извршити реорганизација.

Душан Миличевић: Моли да се узме у обзир и оцени да ли на пијаци треба да буде и продаја оних артикала који не спадају у животне намирнице.

Милован Матић: а) Предлаже да се установе грађанске карте; б) Предлаже да се кауције за осветлење не положу у новцу него у хартијама од вредности в) Говори о утиску који се добија кад се погледа свет на Жељезничкој Станици, свакојако обучен и који дочекује са виком нудећи разне услуге; г) Предлаже да се аутобуси не окрећу код Академије Наука, него на Калемегдану.

Потпредседник г. Стојадиновић: Примећује да би питања ширег значаја требало доставити на два три дана раније како би се могао дати одговор.

Затим одговара г. Матићу и каже да ће се о увођењу грађанских карата расправити. Односно неурености на Станици одговара да је предузео потребне мере код власти, јер је ово питање у надлежности полиције.

Д-р Букић Пијаде: Пита зашто у комисију која је данас држала седницу нису позвати стручњаци из Одбора — лекари.

Потпредседник г. Стојадиновић одговара да се та комисија састала да проучи питање не у погледу организације Санитета, него у погледу припремања материјала за ту реорганизацију. Пре но што се изађе пред Одбор консултоваће се и стручњаци из Одбора.

Тихомир Панић: Предлаже да се установе амбулантна кола са материјалом а ради оправке рула на асфалту.

Потпредседник г. Заћина одговара да све те поправке морају да врше предузимачи, јер су за то везани петогодишњим роком.

Тихомир Панић: Предлаже да се ћубре избацује до 8 сати изјутра а не у подне)

Потпредседник г. Заћина: Каже да је наредио да се за изношење употребе и шест аутобуса добивених на рачун репарација.

Д-р Драг. Аранђеловић: а) Моли да се пред Одбор изнесе питање Кланице; б) Скреће пажњу на баштице у Његушевој и Студеничкој улици које нису засејане травом, услед чега се ствара блато. Предлаже да се ти простори поспу песком; в) Предлаже да се са аутобуса избаци натпис »Чубура« и стави »Савинац«; г) Пита да ли и Студеничка улица може добити аутобус.

Потпредседник г. Стојадиновић одговара: а) У колико се тиче напомена за Његушеву улицу сутра ће бити конференција ради утврђивања једнога програма рада и зато не жели да пре конференције даје какве податке; б) што се тиче предлога за измену назива он је по томе интервенисао чим му је то било стављено до знања.

Потпредседник г. Заћина одговара да је немогуће да аутобуси иду Студеничком улицом, јер је тај део закрчен.

Милорад Недељковић: Пита како ће се касирати таксе за водовод и осветлење. Предлаже да се то врши преко Поштанске Штедионице.

Потпредседник г. Стојадиновић одговара да је синоћ била једна конференција која се бавила питањем инкасаната и изјављује да ће се створити нова организација наплате на бази Општинске Штедионице.

Негослав Илић: Говори поводом изјаве г. Потпредседника на питање г. Матића о неурености на Жељезничкој Станици. То је један социјалан проблем и треба се бринути о оном народу који се труди да заради парче хлеба. То су радници од којих је 99% поштенских људи. Овим проблемом треба да се забаве инжињери и професори и сви други.

Потпредседник г. Стојадиновић: Изјављује да је интервенисао само у толико да би се увео ред и поредак, а не да се тим људима одузме хлеб.

Јеврем Поповић: Поводом поменутога питања каже да је рђаво схватање и Потпредседника г. Стојадиновића и г. Матића. Наша Општина не може забрињавати све оно што нагло притече у Београд.

Даље предлаже да трошарински службеници врше преглед путника на железничком магацину, а не у бараки која се налази у станици.

Затим обраћа пажњу на истоваривање и цепање дрва на асфалту, као и сечење леда се киркама чиме се асфалт квари.

Д-р Мића Анић: Предлаже да се издејствује општину у Финансијском Закону да егзекутивним путем може вршити наплату такса за воду и електричну струју.

Благоје Брачинац: Маса радника траже обавештења о својим молбама. Предлаже да се заведе систем по коме би се те молбе брже решавале.

Потпредседник г. Стојадиновић одговара да то није штета него критика рада Општине.

Седница је закључена у 8 часова у вече.

Оверавају:

Деловођа,

Потпредседник

Драг. Ј. Ранковић, с. р. Београдске Општине,

Д-р Милослав Стојадиновић, с. р.

Записник

19 — Друге Редовне Седнице Одбора Општине Београдске, одржане 5. априла 1929. год. у 6 часова у вече.

Председавао Председник, г. Милош Савчић. В. д. Деловође, г. Душан В. Слајић, секретар. Од одборника били су г. г.: Др. Мића Анић, Драг. Матејић, Мих. Л. Ђурић, Стеван Бесарић, К. Букавац, Ђорђе П. Радојловић, Ђура Бајаловић, Кирило Савић, Х. М. Ребац, Шемајо де Мајо, Т. Здравковић, Др. Страш. Љ. Милетић, Милован Матић, Благоје Антонијевић, Дим. Станчуловић, Таса Максимовић, Триша Јовановић, Негослав Илић, К. Гиновић, Др. Александар М. Леко, Р. Живковић, А. Фирт, М. Стојановић, Драг. К. Милошевић, Јосиф Фрид, Т. Панић, Јов. Дравић, Свет. Гођевац, Ђуш. Ђ. Миличевић, Васа Лазаревић, Др. Б. Пијаде, Др. Љуб. Стојановић и Др. Лазар Генчић.

1.

Прочитан је записник прошле седнице и после примедбе одборника г. Миличевића да у записник није тачно унета изјава Председника, да ће се набавка бројева извршити код домаћих предузимача па ма били скупљи за 10% од страних, исти је примљен.

2.

САОПШТЕЊА

Председник саопштава Одбору, да је одлуку Одбора Абр. 2864 од 8. III 1929. г. потребно допунити у толико, што ће се набавка ивићњака извршити од Миодрага Васића и Милосава Зарића, а не само од Миодрага Васића, пошто су обојица и понуду поднели. Одбор је усвојивши предлог

РЕШИО:

Да се ранија одлука Абр. 2864 допуни у толико, што ће се иза речи: »од Миодрага Васића« додати »и Милосава Зарића«.

За овим Председник саопштава да ће се пи-

тање изградње »Терасе« решити конкурсом.

Одборник г. Милетић: Радује се оваком начину решавања овог питања. Био је раније предлог и створена забуна око тога шта се разуме под »Терасом«. Схватања су била разна и створио се био хаос. Моли да за израду пројекта Општина да директиве.

Председник г. Милош Савчић: То ће се остати пројектантима на слободно решење, како би се добило више скица.

Г. Јован Дравић: Мисли да би Суд требао одборнике да обавести о буџету и о изменама у њему учињеним.

3.

Предмет регулације Позоришног Трга скинут је с дневног реда.

4.

По предлогу Суда Абр. 7682 Одбор је
РЕШИО:

1. — Да у комисију за давање општинских права и закупа при Управи Добра, уђу као чланови одборници г. г. Алберт Фирт и Димитрије Станчуловић, а за њихове заменике г. г. Ранко Живковић и Др. Страшимир Милетић.

2. — Да за члана Грађевинског Одбора уђе одборник г. Ђура Бајаловић, архитекта.

5.

По предлогу Суда Абр. 7681 Одбор је
РЕШИО:

Да се од фирме В. Х. Смајт набави за општинске потребе један путнички аутомобил Ројал Седан Крајслер по цени од 130.000.— динара.

6.

По предлогу Суда Абр. 7495, Одбор је
РЕШИО:

I Да у Месни Одбор Теразиске Основне Школе уђу:

1. — Г. Милоје Ж. Јовановић, Министар у пензији, Цетињска ул. бр. 4.

2. — Г. Петар Лазаревић, пуковник у пензији, Видинска ул. бр. 12.

3. — Г. Драг. Мостић, пуковник у пензији, Краља Милана ул. бр. 77.

4. — Г. Ђорђе Јунговић, јувелир, Позоришна ул. 30.

5. — Г. Милан С. Поповић, општински одборник, Битољска бр. 16.

6. — Г. Милан Сибинкић, штампар, Радничка ул. бр. 19.

II У Месни Одбор Основне Школе „Краља Петра“:

1. — Г-ђица Д-р Неда Јовановић, општински лекар.

2. — Г. Василије Зозулин, општин. инжињер.

3. — Г. Д-р Светозар Моачанин, лекар.

4. — Г. Александар Јовановић-Ресавац, трг.

- www.kuntris.rs
 5. — Г. Добривоје Лазаревић, трговац.
 6. — Г. Д-р Букић Пијаде, лекар.
 7. — Г. Богдан Марковић, трговац.

III У Месни Одбор Основне Школе на Сави:
 1. — Г. Д-р Душан Челић, општин. лекар, хотел „Бристол“.
 2. — Г. Сретен Тадић, општин. инжињер, Бирчанинова 16.
 3. — Г. Филип Марковић, трговац, Кађорђева 95.

4. — Г. Коста Мијатовић, трговац, Загребачка ул. бр. 8
 5. — Г. Димитрије Бирташевић, трговац, Кађорђева 77.
 6. — Г. Михаило Граовац, индустр. Босанска 34.
 7. — Г. Милан Стамојевић, опанчар, Балканска 52.

У Месни Школски Одбор Основне Школе „Вежбаонице“ Учителске Женске Школе:

1. — Г-ђа Д-р Љубица Ђурић-Гојевац, општински лекар.
2. — Г. Светислав Нешић, адвокат, Југ Богданова 5.
3. — Г. Васа Поповић, трговац, угао Ломине улице.
4. — Г. Милета Ђоновић, трговац, Ломина бр. 11.
5. — Г. Драгутин Маринковић, пензионер, Краљице Наталије бр. 39.
6. — Г. Никола Телаловић, инжињер, Добрињска ул. бр. 11.

V. За месни Одбор Основне Школе на Сењаку:

1. — Г. Д-р Васа Петровић, општински лекар
2. — Г. Божидар Божић, инжињер
3. — Г. Стева Костић, економ Општине Града Београда.
4. — Г. Божидар Вукашиновић, секретар Државног Савета.
5. — Г. Пера Кушаковић, апотекар
6. — Г. Новак Минић, инсталатор водовода.
7. — Г. Михаило Милосављевић, машин. бравар.

VI За Месни Одбор Основне Школе на Западном Врачару.

1. — Г-ђица Бојка Белодедићева, инжињер општински, Делиградска 4.
2. — Г. Душан Михаиловић, трговац, Бирчанинова 17.
3. — Г. Милојко Насић, трговац, Делиградска 44.
4. — Г. Милан Максимовић, директор Пословне Банке, Војводе Миленка бр. 18.
5. — Г. Игњат Левензон, дрогериста, Зрењека 67.
6. — Г. Нестор Манојловић, инжињер, Зрењека 69.

VII За Месни Одбор Основне Школе на Источном Врачару.

1. — Г. Д-р Милан Марковић, општински лекар
2. — Г. Евгеније Родин, општински инжињер
3. — Г. Ђура Богданић, хотелијер
4. — Г. Димитрије Секулић, трговац,
5. — Г. Ђорђе Гинић, чиновник
6. — Г. Данило Секулић, кафеџија.

VIII За Месни Одбор Основне Школе Св. Саве на Савинцу.

1. — Г. Д-р Влада Марковић, општински лекар,
2. — Г. Никола Доброхотов, општински инжињер
3. — Г. Јеша Васовић, трговац
4. — Г. Димитрије Глигоријевић, трговац
5. — Г. Јован Довезенски, пензионер
6. — Г. Аћим Спировић, рентијер и
7. — Г. Душан Ђорић, пензионер.

IX За Месни Одбор Основне Школе на Смедеревском Ђерму.

1. — Г. Д-р Драг. Радишић, општински лекар.
2. — Г. Миливоје Тричковић, општински архитекта.
3. — Г. Александар Ковачевић, лимар Кр. Александра 154.
4. — Г. Драгомир Остојић, учитељ, Слобода бр. 6.
5. — Г. Драгомир Зарић, трг. Краља Александра
6. — Г. Живко Стојковић, фотограф Војвођанска.

X За Месни Одбор Основне Школе на Вождовцу.

1. — Г. Михаило Филиповић, кафеџија
2. — Г. Љубисав Стамојевић, трговац
3. — Г. Љубомир Ђелић, трговац
4. — Г. Вукашин Поповић, учитељ у пенз.
5. — Г. Димитрије Цветковић, ужар
6. — Г. Мирко Стојкановић, трговац
7. — Г. Боривоје Петровић, инжињер.

XI За Месни Одбор Основне Школе Старине Новак.

1. — Г. Лазар Атанацковић, адвокат
2. — Г. Војислав Доганцић, рентијер
3. — Г. Славко Молбашић, индустиријалац
4. — Г. Светозар Петровић, трговац
5. — Г. Душан Еремић, учитељ
6. — Г. Јован Хаџи-Илић, општински инжињер и
7. — Г. Д-р Бошко Спасић, лекар.

XII За Месни Одбор Палилулске Основне Школе.

1. — Г. Влада Павловић, штампар, Таковска
2. — Г. Јоца Свјековски, месар, Палилулска Пијаца.

3. — Г. Михаило С. Николић, кафетерија код „Димитрије“.
4. — Г. Ђорђе Секулић, апотекар, Видинска улица.

5. — Г. Сава Веселица, учитељ.
6. — Г. Д-р Мане Трбојевић, општински лекар и
7. — Г. Светозар Генић, општински инжињер.

XIII За Месни Одбор Основне Школе на Душанову.

1. — Г. Д-р Исаак Ешкенази, општински лекар
2. — Г. Љубомир Д. Николић, општински инжињер.
3. Г. Драгутин Станковић, трговац, Душанова 26.
4. — Г. Михаило Богдановић, кафетерија, Душанова 40.
5. — Г. Леон Б. Јосиф, трговац, Јеврејска 24.
6. — Г. Вељко Милошевић, инжињер, Риге од Фере 9 и
7. — Г. Менахем Коен, трговац, Книћанинова 4.

XIV За Месни Одбор Основне Школе у Топчидеру.

1. — Г. Ратко Ракетић, пуковник Краљеве Гарде, Топчидер
2. — Г. Марјан Вујовић, инжињер — Топчидерско Брдо
3. — Г. Максим Богавац, рачуновођа Државног Парка
4. — Г. Драгомир Павловић, професор — Топчидерско Брдо.
5. — Г. Радоје А. Николић, индустрисалац — Топчидерско Брдо.
6. — Г. Душан Поповић, трговац, Љубовијска 65.
7. — Г. Д-р Младен Јосифовић, доцент Универзитета.

XV За Месни Одбор Основне Школе на Душановцу.

1. — Г. Добривоје Јовановић, чин. Војске и Морнарице
2. — Г. Душан Милаковић, обућар
3. — Г. Владимир Станковић, општински пензионер
4. — Г. Милоје Живковић, пешадијски капетан
5. — Г. Божидар Банковић, димничар
6. — Г. Бранко Дибић, општински инжињер
7. — Г. Д-р Милош Божић општински лекар.

XVI За Месни Одбор Основне Школе у Булбулдеру:

1. — Г. Никола Јанић, пензионер,
2. — Г. Станислав Богдановић, месар
3. — Г. Милан Ж. Илић, бравар
4. — Г. Франц Ајзанхамер, месар
5. — Г. Радивоје Гајић, учитељ
6. — Г. Жарко Крстић, Архитекта Општине Града Београд
7. — Г-ђа Д-р Марија Вајс, општински лекар.

7.

По предлогу Суда АБр. 3670 Одбор је
РЕШИО:

Да се усвоји предлог Техничке Дирекције и да се одобри г. Петру Бикару за превоз материјала из Раковице на име више транспорта од 100 м. преко утврђеног реона по 1,— динара за један кубни метар пренето ломљеног камена а по 1,10 динара за један кубни метар пренетог туцаника.

8.

По предлогу Суда АБр. 7661 Одбор је
РЕШИО:

Да се Одбору за грађење Католичке Цркве поклони један део општинског земљишта на блоку између Моравске, Милоша Потцерца и Николе Тесле (Бр. 259) улице а у површину од 3.000 — 3.500 м², ради подизања Католичке Цркве на томе земљишту. Кроз овај блок се има провући улица која ће ово земљиште делити од земљишта које остаје Општини.

Преносне таксе платиће Одбор.

9.

По предлогу Суда АБр. 7680 Одбор је
РЕШИО:

Да се Фодну Грађевинарског Дома Удружења Београдских Грађевинара — Предузимача прода плац Регулационог Фонда Општине Београдске постојећи у улици Мајке Јевросиме, у површини око 600 квадратних метара, по цени од 600,— дин. по једном квадратном метру.

Пренос таксе платиће Фонд грађевинарског Дома.

10.

По предлогу Суда АБр. 2284-28, 7677, 7676, 7675, 7674, 7673, 7671, 7672, 7670, 7669, 7664, 7663, 7665, 7667 и 7666 Одбор је

РЕШИО:

а) Да се експроприше део земљишта Милице и Јована Гавrilovića у Милешевској и Погачарској улици које се генералним Планом одузима ради проширења исте улице, и плати по комисијској процени, с тим да г. Гавrilović 10% од укупне површине имања уступи за улице бесплатно, пошто регулацијом и проширењем улица преостали део њиховог имања добија већу вредност.

б) Да се за експрописани део имања у Милешевској улици плати Стевану и Каролини Селиград по 255,— дин. по једном квадратном метру до постојеће грађевине, с тим да сопственици уступе 10% од целокупне површине бесплатно. Преносне таксе платиће обе стране по попла.

в) Да г. Илић уступи Општини бесплатно 10% од целокупне површине замљишта које се Генералним Планом експроприше за проширење

Милентијевске улице, а део земљишта Регулационог Фонда Општине Београдске који му се апроприше, да се обрачуна један квадратни метар за један квадратни метар од експроприсаног земљишта а вишак да му се плати по 200,— дин. од 1 м². Преносну таксу платиће Општина.

г) Да за повећану вредност имања добијањем новог лица (чл. 28. Грађев. Закона) плати сопственик Општине 300,— динара од 1 метра ново добивеног фронта, а за део који му се апроприше по 600,— динара од 1 м².

д) Да за повећану вредност имања добијањем новог лица (чл. 28. Грађев. Закона) плати сопственик Општине по 300,— од 1 марта ново добивеног лица, а за део који му се апроприше по 600,— динара по 1 м².

б) Да се дозволи Г-ђи Јулки Лазаревић, да постојећу стару грађевину, која се налази на већ уступљеном земљишту Општине Београдској, може порушити и материјал однети пошто је иста њена својина, а ранијом одлуком Одбора о уступању земљишта Општини ово није било предвиђено.

е) Да се за делове који се налазе испред имања појединих сопственика у Хаци Продановој улици у површини 450 м² а који припадају по тапији Г-ђи Косари Ст. Губеревац као наследници поч. Белешевића да у замену општинско земљиште. Замену извршити тако: да се општинско земљиште процени путем комисијске процене и обрачуна са имањем Г-ђе Губеревац које је процењено по 250,— динара по 1 м².

За општинске процениоце одређују се г. г.: инж. Паун Јоксимовић и архитект Драгомир Тадић. Преносне таксе платиће пола сопственик а пола Општина.

ж) Да се зграда не руши до оног времена, док је сопственик сам не поруши.

з) Да се усвоји мишљење Секције од 24. XII. 1928. т. ј: да се на имању Ружице и Пере Јовановића на углу Сремске и Призренске улице изврши експропријација и апропријација према Генералном Плану и да им се да накнада од 630.000,— динара.— Ту се подразумева и накнада за рушење зграда из дворишта. Преносне таксе платиће Општина.

Финансијске обавезе које су у ранијим мишљењима Секције у погледу исплате горње суме биле предвиђене, нису обавезне услед финансијских тешкоћа, већ се исплата има вршити по могућности.

Дозвољава се сопственику да може на експропријашем земљишту, које остаје под улицам — новом регулацијом, остављати свој грађевински материјал за време извршења грађевине а да није дужан да плаћа какву таксу за ову употребу, док зграду зида а за сквер има се обратити Управи Добра.

и) Да се део имања, који се Генералним Планом експроприше за проширење Далматинске и Старине Новака улице, исплати сопственику

по цени од 300,— динара по 1 м², с тим да преносну таксу плати пола сопственик а пола Општина.

Ова експропријација има се извршити у вези са апропријацијом имања Благоја Илића, коме се има додати од општинског земљишта на углу Душанове, Страхињића Бана и Скадарске улице, тако да се у овом смислу изврши замена без давања готовог новца од стране Општина.

Вишак, ако га буде било у погледу апропријације, сопственик Благоје Илић доплатиће Општини у готовом новцу.

ј) да се Лазаревићево Сокаче пресече у правцу Франкопанове улице а по првеној регулационој линији као последњом изменом генералог регулационог плана, с тим да се експропријација има извршити повремено.

к) Да се за део Г-ђице Злате Михаиловић, које се треба апропријати имању Г-ђе Атанацковић, примени чл. 28. Грађевинског Закона и изврши експропријација ових делова а у смислу већ постојећих мишљења за просецање Мајке Јевросиме улице па потом апропријати овај део имања Г-ђе Атанацковић.

Предмет ове експропријације упутити Судском Одељењу због правних формалности ради њеног извршења.

л) Да се већ постојећа одборска одлука АБр. 17816. од 4. јануара 1926. год. о уступању општинског имања на Топчидерском Брду за спортско игралиште Београдском Лоптачком Подсавезу измене у толико: што се исто земљиште има уступити на уживање Београдском Спортском Клубу »Југославија« за 25 година, с тим да у случају потребе, Суд Општине Београдске има право на отказ и пре истека рока уживања. Клуб ће за ово уживање плаћати Општини 100, динара годишње.

љ) Да се отварање нових улица преко имања Мих. Стојадиновића предвиђене Генералним Планом, реши путем комисијске процене.

За општинске процениоце одређују се инжињер Паун Јоксимовић и инжињер Павле Алексић.

м) Предмет Грађевин. Техничког Предузећа »Неимар« скинут је с дневног реда.

11.

По предмету АБр. 3383. Одбор је

РЕШИО:

Да се од откупа имања Браће Крављанац одустане и одлука одбора АБр. 1930/28. од 18-I-1929. стави ван снаге, пошто имање не одговара потребама Управе Водовода.

Позвати сопственика имања потребног за проширење водовода — Г-ђу Брунцлих да поднесе понуду.

12.

Предмет откупа земљишта за гробље скинут је с дневног реда.

13.

КРАТКА ПИТАЊА

Г. Јован Дравић: Редукције је требало вршити неосетно; међутим тако није учинјено. Има стручњака који су редуцирани и које Суд неће моћи заменити. Мисли да се деловођа није могао лако редуцирати без одобрења одбора. Има тешких случајева међу редуцираним и моли да се ови случајеви испитају и ревидирају. Питање редукције није лако и тешко га је решити. Моли да се савесни и поштени чиновници врате у службу.

Председник г. Савчић: Мора се радити не по српу већ по памети. Свака управа мора да води рачуна о општим интересима а не о појединцима.

Г. Дравић: Опомиње да се са кредитом не рачуна већ само са готовином. Нема ни једне веће вароши која нема дугова. Београд је у другој фази развијатка у којој су буџети увек у дисхармонији. Дугорочан зајам се није могао закључити јер ондашњи Министар Финансија није хтео дати државну гаранцију. Сматра да су финансијске тешкоће о којима говори г. Председник привременог карактера. Мисли да ова управа треба да продужи рад раније управе а не да је критикује.

Председник г. Савчић: Одбија од себе да је нападао прошлу општинску управу. Не стоји на гледишту да се по сваку цену продуже радови у темпу старе управе, па чак и под околностима које те радове стварно искључују. Трошило се оно што се нема и то је довело до овога. Да се настави нерационално исти посао, Општина би се упропастила за годину дана... Сматра да је тренутно санирање саме Општине услов за даље извођење радова.

Г. Кирило Савић: Мисли да прво треба да буду одборници обавештени о редукцији коју Суд спроводи а не да они то сазнавају преко јавности. Верује да партизанство није довело толики број чиновника већ да их је довела беда пошто нису могли наћи хлеба на другом месту. Ове се ствари не решавају овако нагло и за 24 часа. Немачка је то решила на један сасвим други начин и ако је редуцирала 400.000 чиновника. Жали што није раније обавештен о овој ствари.

Председник г. Савчић: Одговара да је ова редукција диктована тешком финансијском ситуацијом Општине. Нема се материјалних могућности а осим тога Општина није једина позвана да ублажује беспослицу и беду о чemu треба и држава да се стара. Она је позвана из хуманих разлога, али не може да помаже људе из целе земље. Она даје онолико, колико може. Више је немогућност и поред најбоље воље... Када будемо приступили радовима у већем обиму, пошто претходно средимо прилике, онда ћемо моћи и питање беспослице да решимо правилније, пружајући људима могућност зараде.

Г. Триша Јовановић: Пита да ли одборници имају право поред питања стављати и предлоге.

Г. Д-р Љуба Стојановић: Говори о начину на који се руше старе куће и пита да ли има каквих правила о томе.

Председник: То ће се доставити полицији.

Г. Д-р Лазар Генчић: Предлаже да се образује здравствена секција из средине одбора.

Г. Д-р Страшимир Милетић: Финансијско стање је такво да Општину представља као дужника који је правио дугове без размишљања. Пита да ли је Председник склон да се изврши анкета и утврди стање на дан доласка ове Управе по свима одељењима Општине. Поздравља рад Управе па вршењу реорганизације јер буџет личних расхода из године у годину расте.

Седница је закључена у 8.45 часова у вече.

Оверавају:

В. д. Деловође,
Душ. В. Спајић, с. р.

Председник
Београдске Општине,
Милош Савчић, с. р.

Рад комисија за испитивање понуда за подизање нове Електричне и Гасне Централе

Суд Општине Београдске на седници својој од 15. априла 1929. год. одредио је комисије за испитивање понуда за подизање Електричне и Гасне Централе.

У комисију, која има да изврши преглед понуда за подизање нове Електричне Централе, ушли су:

1. Милош Савчић, Председник Општине Београдске.

2. Војислав Заћина, Потпредседник Општине Београдске;

3. Георије Пио-уљски, редовни професор Универзитета.

4. Драгомир Јовановић, редовни професор Универзитета;

5. Васа Ристић, овлашћени инжињер;

6. Михајло Обрадовић, инжињер;

7. Павле Стаматовић, Управник Електричне Централе;

8. Лазар Швабић, инжињер Електричне Централе и

9. Димитрије Савић, инжињер Електричне Централе.

У комисију, која има да изврши преглед понуда за подизање Гасне Централе, ушли су г.:

1. Милош Савчић, Председник Општине Београдске;

2. Војислав Заћина, Потпредседник Општине Београдске;

3. Д-р Миливоје Лозанић, редовни професор Универзитета;

4. Коста Тодоровић, декан Техничког Факултета;

Буји Новак Поповић, инжињер хемије у Министарству Трговине и Индустрије;

6. Д-р **Фрања Подбрежник**, инжињер хемије
Како се професор г. Мил. Лозанић није могао примити одређене му дужности, то је Суд Општине својим накнадним решењем АБр. 9251 од 26-IV-1929 год. одредио за члана комисије за преглед понуда за Гасну Централу г. Д-р Александра Леко, професора Универзитета и општинског одборника.

Комисије су у низу седница прегледале све понуде и за Електричну и за Гасну централу. Последња и дефинитивна седница за преглед понуда одржана је 28. ов. месеца.

Пошто је извршен овај посао, одлучено је да се позову све фирме, које су поднеле понуде ради допуњавања истих, како у техничком, тако и у финансијском погледу.

Са овом одлуком у вези, издат је 23. пр. месеца и овај званични позив понуђачима:

„Свима фирмама које су поднеле понуде за електричну и гасну централу

Позивају се све фирме које су поднеле понуде за електричну и гасну централу, да од понедеоника 29. ов. мес., буду спремне да комисији за процену понуда, у Суду Општине, даду преко својих опуномоћених заступника сва потребна техничка и финансијска обавештења. Фирме имају послати своје заступнике чије ће изјаве и обавештења бити обавезна за фирму.

Ред којим ће се поједине фирме позивати саопштиће се у Кабинету г. Потпредседника Вoj. Зајине 29. ов. мес. од 8—12 часова.

Из Суда Општиде Града Београда УБр. 6693/29. од 23. априла 1929. год.“

Одредбе из Финансијског Закона за 1929-30. год., које се односе на општинске самоуправе

Чл. 4.

Никакав државни порез или данак ма у ком облику (порез, прирез, таксе и т. д.) не сме се разрезивати ни прикупљати од народа, ако и у колико нема ослонца у специјалним законима. Самоуправна тела: области, срезови, градски сенати и општине не смеју установљавати, разрезивати и наплаћивати никакав прирез, таксу, трошарину и томе слично, ако за то немају законског овлашћења.

Чл. 22.

Разрез самоуправног приреза за 1929. год. извршиће се на темељу разрезаног непосредног

пореза у пореској 1928. години, с обзиром на чл. 101. финансијског закона за 1929-30. год. Изузетно на службенички порез, може се прирез ударити у границама чл. 20. и 21. закона о изменама и допунама у закону о непосредном порезу од 8. фебруара 1928. год.

Укупна сума разрезаног приреза самоуправних тела у 1929. години, не може бити већа од суме разрезане у 1928. години, изузимајући случај нарочито образложене потребе, за коју Министар Финансија може дозволити повећање до максимум 10% .

Новим обvezницама самоуправних приреза, који се јаве у току 1929. године, разрезаће се прирез за 1929. год. накнадно, уз разрез приреза за 1930. год.

Чл. 30.

Све општине, у којима се налазе односно заведу државне полиције, дужне су доприносити за издржавање тих полиција на тај начин, да у обиму потребе, утврђене по Министру Унутрашњих Дела, дају просторије са намештајем за полицијска надлежства и њихове установе, да одржавају у добром стању просторије и намештај и да сносе за исте трошкове за огрев, осветљење и воду.

У колико је држава до сада имала своје просторије под киријом, ступа општина у све обавезе из односног уговора.

Ако општина на захтев интересоване полицијске власти, а после утврђења потребе по министру Унутрашњих Дела у одређеном року не предузме потребно у погледу обавеза, које јој налаже први став овога члана, претпостављена државна власт ће потребним мерама на трошак општине подмирити поменуте обавезе и у том циљу према потреби ставити забрану на општинске приходе.

Чл. 53.

Овлашћује се Министар Шума и Рудника, да може поделити интересентима (општинама, земљишним заједницама, имовним општинама, јавним установама, приватним лицима) бесплатно саднице, произведене у државним расадницима и шумама, као и оним расадницима, који се издржавају државном помоћи, и то у првом реду за пошумљавање крша и голети, а у другом реду за подизање гајева око малог поседа земљорадника, школа, општина и градова. У ту сврху може интересентима поделити бесплатно семе произведено у државним семенарима (трушњачама).

Чл. 76.

Одредбе досадашњих финансијских закона као и закона о буџетским дванаестинама, које се не односе на извршење буџета, а била су на снази до 31. марта 1929. године а овим законом нису измене, престају важити 1. јуна 1929. године.

Изузетно од тога важиће и даље све одредбе досадашњих финансијских закона и закона о буџетским дванаестинама, којима су постојећи закони били изменењени, укинути или допуњени, као и све уредбе, правилници и други прописи, који су већ донети на основу овлашћења предвиђених у поменутим законима.

Важне одредбе из Уредбе о Буџету Обл. Самоуправе Београдске Области за 1929. год. које се односе на Општинске Финансије

Чл. 8.

За буџетску 1929. годину установљује се Обласни прирез 25% на непосредни порез набројен у чл. 82. финансијског закона за 1927/28. годину.

На остале темеље непосредне порезе обласни прирез установљава се за буџетску 1929. год. са 63%, а за вароши Београд 19%.

Уколико ступање на снагу 1-вим јануаром 1929. године новог пореског закона од 8. фебруара 1928. године разрез обласног приреза из прве и друге алинеје овога члана не би одговарао предвиђеном приходу у обласном буџету, овлашћује се Комесар Обласне Самоуправе да у сарадњи са шефом Обласне Финансијске Управе на основу темеља добивених разрезом пореза по новом закону, који ће разрез допринети утврђену суму од Динара 11,540.000—, изнађе сразмеран проценат по коме ће се наплате обласног приреза вршити и осигурати обласном буџету предвиђени приход по партијама.

Чл. 9.

Све Финансијске Управе — Градско пореско звање у Београду — односно општинска поглаварства уколико она буду убиравала општински прирез, дужне су подносити Комесару Обласне Самоуправе односно обласној Финансијској Управи тромесечни извештај најкасније до 15. идућег месеца о стању убирања обласног приреза, упоређеним са стањем убирања државне непосредне порезе.

Ако Комесар Обласне Самоуправе не би у том року добио тај извештај, изаслаће своје органе на лице места о трошку одговорних лица.

НАРЕДБЕ СУДА, ПОЗИВИ И САОПШТЕЊА

НАРЕДБА

о сеоби општинских одељења, која се има извршити у току 27. и 28. априла тако да се у понедељак 29. тек. мес. одељења налазе на својим новим местима.

1. — Грађевински Одбор да испразни једну собу која се налази до Грађевинског Одељења, и соба у пролазу.

Чл. 10.

На основу члана 74. закона о обласној и среској самоуправи, установљују се следеће обласне таксе и трошарине за буџетску 1929. годину:

1. Обласна такса на биоскопске улазнице и то:
а) у местима где поред државне постоји и општинска такса, улазнице подлежу обласној такси 5% од вредности улазнице по одбитку државне таксе, с тим, да укупно обласна и општинска не прекораче 12% од номиналне цене улазнице;

б) у местима где не постоји општинска такса, поред државне успостављају се обласна такса са 5% од номиналне цене улазнице.

2. Обласна такса на решење којим се малолетни пре рока оглашавају за пунолетне 200.— динара.

3. Обласна такса на држање паса и то:

а) за луксузне по 100.— динара;
б) за ловачке 20.— динара и
в) за остале по 15.— динара од главе. од ове таксе ослобођавају се само по 2 пса чувара ратарима и економима.

4. Обласна такса на све врсте забава, игранке, концерата 50% од прописане државне таксе.

5. Обласна такса за држање карата за коцку 100% од државне таксе. На држање билијара годишње 100.— динара. А ако је билијар набављен у току последње четвртина буџетске године, сопственик се ослобођава са 50% од таксе.

6. Обласна такса на закупницу ловишта и риболова 10% од висине закупа. Ова се такса наплаћује од сваког појединог ловишта без обзира да ли је од једном закључено више ловишта приликом лicitације.

7. Обласна такса на предузећа или поједина лица, која нарочито искоришћију обласне путеве, а на основу члана 210. финан. закона за 1927/28. годину. Овлашћује се Комесар Обласне Самоуправе, да специјално за ову таксу изда посебан правилник, којим ће се детаљно регулисати начин убирања,

8. Обласна такса на све молбе упућене обласним самоуправним властима 3,— динара по молби и на свако решење издато од тих власти динара 10.— по решењу Молбе и решење које закон о таксама, или који други закон ослобођава плаћања државне таксе, ослобођавају се плаћања и обласне таксе.

Комесар Обласне Самоуправе издаће специјале правилнике о руковођењу и убирању ових такса у колико оне буду одобрене од стране г. Министра Финансија.

2. — Грађевинско Одељење да се исели односно помери у једну собу до Грађевинског Одбора с тим, да добије још једну собу у којој се сада налази Грађевински Одбор и салу преко пута те собе.

3. — Саобраћајно Одељење да се из II спрата пресели и смести на III спрат у шест одељења која ће Грађевинско Одељење испразнити.

4. — Катастарско Одељење има да се пре-

сели из партера нове зграде изузев једне собе у коме се налази хелиографски апарат и смести на II спрат нове зграде у коме се налази Саобраћајно Одељење, изузев две собе и једне код пролаза која остаје за експропријацију.

5. — Експропријација има се преселити на II спрат до Катастарског Одељења. Нова зграда Техничке Управе — угао Југовића и Књ. Ђубице ул.

6. — Судско Одељење из Васине улице има да се пресели у партер нове зграде Југовића бр. 1. у свих једанаест одељења изузев једне собе која остаје за хелиографски апарат. Оно има добити и једну собу на I спрату нове зграде где су канцеларије Техничке Управе, т. ј. соба у пролазу.

7. — Одељења Социјалне Политике имају се преселити са г. Радишићем на III спрат старе зграде у ова одељења, Југовића бр. 1 — а Сиротињско Одељење у Дом Стараца на Врачару.

8. — Канализација остаје у својим одељењима.

9. — Водовод остаје у својим одељењима, с тим да испразни две собе.

10. — Санитет остаје у својим одељењима.

11. — Одсек за пензије пресељава се из зграде у Узун Мирковој ул. у једну собу II спрата старе зграде, која је сада празна.

12. — Таксено Одељење пресељава се у Југовића ул. бр. 1 у одељења где се налази експропријација и два одељења где је била Социјална Политика.

13. — Контрола Прихода пресељава се из Узун Миркове улице у партер старе зграде у Југовићевој улици бр. 1.

14. — Лабораторијум Управе Трамваја и Осветљења пресељава се у зграду Узун Миркова ул.

15. — Месна Контрола пресељава се из партера зграде у Узун Мирковој улици на II спрат у одељење где је био Економат.

16. — Економат повлачи се у одељење где је била Штедиоцица и соба до ње.

17. — Финансиска Управа са архивом прелази у собу где је био Шеф Мерине.

18. — Главно Књиговодство Управе Трамваја и Осветљења пресељава се где је била архива Финансијске Управе.

19. — Рачуноводство Управе Трамваја и Осветљења пресељава се где је била Месна Контрола и Таксени Одсек — парте зграде у Узун Мирковој улици.

Ову наредбу има да изврши Управник Општинских Добра г. Милорад Богдановић а сва одељења означена у овој наредби ставиће потребан број послуге и особља како би се наредба у потпуности извршила.

За неизвршење ове наредбе шефови одељења биће одговорни.

За председника
Београдске Општине
Подпредседник,
Војислав Зађина

Извршење наредбе о сеоби

Ова наредба Суда о сеоби одељења извршена је у одређеном року у потпуности.

Објава

грађанима за набавку канти за изношење сметлишта

Суд Општине Града Београда објављује свима сопственицима кућа у реону улица: Душанове, Видинске, Гробљанске, делом Краља Александра, до Синђелићеве, Милешевске, Војводе Драгомира, Ново-пазарске, Соколске, Мачванске, Браничевске, Катанићеве, Крушодолске, Милоша Потцерца, Зрињскога, Дурмиторске, Милоша Великог, Дринске, Сарајевске, Немањине, Кара-Ђорђеве, па Кнез Михаиловим Венцом до Душанове, да у року најдаље до 1. јула 1929. год, набаве и у својим кућама на лако приступачним местима поставе у довољном броју канте од поцинкованог лима, немачког типа, за изношење сметлишта.

Тип ових канти може се видети у Одељењу за Одржавање Чистоће на Тркалишту.

Ко од сопственика не буде до одређеног рока набавио канте обуставиће му се износ сметлишта и воде.

Ближа обавештења тражити у Одељењу за Одржавање Чистоће, или на тел. Бр. 14-46.

Из суда Општине Града Београда на дан 16. априла 1929. године АБр. 8466.

Грађанима Београда.

На почетку грађевинске сезоне, а пред доношењем новог Грађевинског Закона за Београд, Суд Општине сматра за потребно да грађанима скрене пажњу на следеће:

1. — С обзиром на скоро доношење новог Грађевинског Закона, и докле се не утврди регулација и за део ван реона,

Грађевински Одбор неће примати молбе са плановима, нити се пре утврђивања регулације може дозволити зидање.

2.— Никакве преправке ни зидање нових зграда не сме се вршити без одобрења Београдске Општине, јер у противном ће сопственик по чл. 158а измена и допуна Закона о Општинама бити кажњен са 10% процењене вредности целокупне грађевине с тим, да му се и грађевина одмах о његовом трошку поруши.

Исто тако казниће се, као саучесници, и предузимач и мајстори који зидају такву грађевину.

3.— По чл. 10. Грађевинског Закона сопственик грађевине дужан је Општини да пријави почетак зидања као и име предузимача.

Сопственик који ово пропусти да учини, биће кажњен сходно Грађевинском Закону; сећ тога, неће се узимати у поступак молбе за преглед зграда чији почетак зидања није благовремено пријављен.

4.— Да се не би сасвим изгубила успомена на стари Београд, умольавају се сопственици имања, који руше старе зграде ради подизања нових, да Грађевинском Одбору са планом нових зграда подносе и фотографије оних које се руше.

Абр. 8737 од 20-IV-1929. год. од Суда Општине Београдске.

Продажа

ситне стоке за ускршње празнике

Према наређењу Суда Општине Београдске Ф. У. Бр. 13754 од 22-IV-1929. стока за овогодишње ускршње празнике

продаваће се, поред Марвеног Трга, још и на пијацама Смедеревског Ђерма и Бајлонове Пијаце.

Продаја ће се вршити 2., 3. и 4. маја од пет часова изјутра до 18 часова по подне.

Организацију за ову продају извршићи Пијачно Одељење са Таксеним Одељењем Београдске Општине.

Позивају се сопственици паса

Позивају се сви сопственици паса у Београду, да до 15. маја т. г. пријаве Таксеном Одсеку Општине Београдске Узун-Миркова ул. бр. 1. и плате таксу за држање паса.

Општинска такса за све врсте паса је:

Годишње	Динара 100.—
За пријаву	3.—
За марку	9.—

Свега динара год. 112.—

Поред ове таксе Општина за рачун Београдске Области наплаћује обласну таксу за држање паса и то:

Луксузних паса	Динара 100.—
Ловачких	20.—

Од сопственика паса, који до одређеног дана не би поступио по овој наредби, одузеће се псето, а такса на основу чл. 52. Закона о Таксама наплатиће се у трогубом износу.

Претплатницима „Општ. Новина“

Позивају се сви претплатници „Општинских Новина“ да своје дужне претплате положе Таксеном Одсеку Општине Београдске најдаље до 15. маја т. г.

Ко до тог дана не измири дужну претплату, неће даље добијати лист.

Администрација
„Општинских Новина“

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

Слободан Ж. Видаковић

Борба против туберкулозе у Београду

Туберкулоза је најизразитија социјална болест. За то и борба против ње мора да носи претежно социјални карактер. Када је ова основна истина утврђена, почела је у свима културним државама организована борба против туберкулозе. И двадесет година енергичне и систематске борбе учиниле су да се проценат оболења од туберкулозе, као и проценат умирања од ње смањи за добру трећину.

Главну улогу у овој борби има да води држава, као највиши представник националне заједнице, и као нека врста високог егзекутора колективне воље. Али у великим људским центрима, као што је Београд, лавовски део у овој борби припада и Општинама.

Некада се мислило да та борба улази у исключиви део рада медицинских ауторитета; да-нас напротив опште је уверење да она саставља битан елеменат комуналног програма; и да су у тој ужасној и крвавој борби противу ње, која гута годишње више жртава него цео светски рат — недовољна индивидуална медицинска средства, него да се борбама развити на свима пољима социјалне и комуналне делатности, почевши од јавне пропаганде па до подизања диспансера и санаторијума.

Код нас се тек у последње време осећа акција на сузбијању туберкулозе, и што је најглавније, та акција има врло често обележје личне иницијативе.

Пре свега Београд нема свога санаторијума за туберкулозне, нема доволно диспансера, нема доволно болничких постеља. Без доволно диспансера не може се знати кретање ове кобне болести. Идеално би било да сваки кварт, нарочито они периферијски, где сиротиња и ђаци станују, треба да има свој диспансер. За 230.000 Београђана, од којих сваки по стручном лекарском мишљењу или је носио или носи туберкулозну кличу у телу, треба најмање два санаторијума.

За Финску, малу али културну северну земљу, каже се да има преко 20.000 језера и још толико санаторијума. Разуме се, они су за болесне странце, јер Финци не болују од туберкулозе! А ми, који имамо једва десетак језера, немамо

чак ни пет санаторијума у целој земљи од близу 13.000.000 становника.

Зато се питање подизања санаторијума на међе као једно најважније питање из области социјалне политике.

Ми смо навикли да нас фрапирају само цифре. И кад кажемо да смо у великом рату изгубили преко 250.000 жртава, које је однео рат или на бојном пољу, или покосиле страшне епидемије — онда нам се кожа најежи! Али шта би се рекло кад би нам правилно вођена статистика открила да смо од Балканског Рата до данас изгубили преко 350.000 жртава од туберкулозе, а то је више него што смо изгубили у свима ратовима укупно!!

Разуме се да ни пропаганда у борби противу туберкулозе, као ни диспансери са санаторијумима, не могу да искорене ову паклену болест, чији је корен дубоко усађен у само социјално тело дашањег друштва. Они могу много, али још не и све. Треба појачати општу исхрану сиротињских крајева, ублажити економску беду, подићи здраве станове, порушити сиротињске колоније, које су постале легло туберкулозе.

Ради свих ових момената, желети је да Општина Београдска успешно среди своје финансијске прилике, и онда се пуном акцијом баци и на извођење ових великих комунално-социјалних проблема.

И када се онда на једном овако широком фронту поведе снажна, истрајна и добро организована борба против ове социјалне болести, Београд ће престати да носи незавидан реноме туберкулозне вароши, него ће бити исто толико здрав, колико је и природно леп!

Говор статистичких цифара

После увода о борби противу туберкулозе Београда пружамо ово неколико карактеристичних статистичких закључака Београдског Антитуберкулозног диспансера:

Приближен број туберкулозних у нашој земљи износи око милион, по неким статистикама и више. То значи да сваки десети или дванаести наш држављанин болује од туберкулозе. При-

блијан број болесника од туберкулозе у Београду износи тридесет хиљада, а годишње умире од ње око три и по хиљаде. Није претерано кад кажемо да је сваки седми Београђанин туберкулозан!

Инфекција овом болешћу бива најчешће у детињству и то у колико раније у толико горе по дете.

По једној последњој немачкој статистици утврђено је:

у 1. год. зарази се	5%	деце, од тога умре	80%
у 2. "	12%	"	21%
у 3—4 "	32%	"	21%
у 5—6 "	33%	"	20%
у 7—10 "	47%	"	7%
у 11—14 "	56%	"	6%

Из овога видимо да проценат заразе расте са годинама, док проценат умирања опада са годинама!

Деца се заразе туберкулозом понајчешће од својих родитеља или укућана. Код деце се туберкулоза јавља најчешће у трахео-бронхијалним жљездама (плућне жљезде) или као скрофулоза (која није права туберкулоза али стоји у извесној сродности с њом) или као туберкулоза трбушних жљезда, трбушне и плућне марамице, мождали опне, костију, зглавака, коже, или као ошта милијарна туберкулоза целога организма, а тек при kraju детињства сртнемо и по који случај плућне туберкулозе код деце.

По једној предратној статистици на 100 хиљада становника умирало је од туберкулозе:

у Риму	125,8
у Букурешту	428,1
у Паризу	330,6
у Прагу	382,5
у Бечу	271,0
у Варшави	250,1
у Штокхолму	234,5
у Берлину	178,6
у Атини	251,2
у Београду	865,0

Значи да је тада, пре двадесет година, Београд стајао два пута горе од најтуберкулозније престонице т. ј. од Букурешта!

Државни Антитуберкулозни Диспансер у Београду годинама се бори против туберкулозе. Сместен у једној неугледној бараки на Зеленом Венцу, он са оно мало особља врши један велики посао. За непуних осам година рада извршио је преко 30.000 консултација. Око петнаест хиљада лица је прошло кроз ову установу тражећи савета и лека. Кроз Диспансер је прошло око 5.019 туберкулозних Београђана и то 3.707 (74,1%) од плућне туберкулозе а 1.306 (25,9%) од туберкулозе других органа. Ту долазе:

костију и зглобова	176	(3,5%)
жљезда и скрофулоза	696	(13,8%)
грла	23	(0,45%)
плућне марамице	322	(6,4%)
трбушне марамице	33	(0,6%)
коже	34	(0,7%) и т. д.

Од туберкулозе плућа боловало је 1532 мушких (41,4%), женских 1681 (45,3%) и 494 (13,3%) деце.

Проба са туберкулином (Пурке) извршено је 2065 и то 1225 са позитивним и 840 са негативним резултатом. Испљувака прегледано 3324, и код 802 су нађени Кохови бацали.

Код 5613 болесника је утврђено да не болују од туберкулозе већ од других болести органа за дисање, а 2400 болесника је патило од других болести других органа, док је било преко 1100 лица која су била здрава, али су сумњала у своје здравље и дошла да консултују лекаре.

Болесници су лечени:

Лековима	5067 лица	(6945 пута)
Туберкулином	303 лица	(3988 пута)
Инјекцијом Арсена	1815 лица	(25.414 пута)
Ултра-виолет. зрацима	2858 лица	(25.955 пута).

Затим се диспансер обраћао околини и породици болесника преко својих сестара походиља. Сестре су извршиле 7389 посета по становима болесника.

Анкетом смо утврдили да је од 2777 туберкулозних болесника свега њих 437 (15,6%) имало засебну собу а 2337 (94,4%) није имало засебне собе. Од ових опет засебне постеље је имало 1662 (60,4%) а без засебне постеље је било 675 (24%) болесника. То значи да у Београду једна четвртина болесника спава у истој постељи са здравима, а 60% болесника је спавало у истој соби са здравима! Па ето како се преноси туберкулоза у Београду! Туберкулозних породица са по једним болесником било је 2004, а са више болесника 1. 775. Туберкулозних породица са једном собом било је 2018, са по две собе 394, а свега 362 са више соба,

Из овога видимо како су у породицама Београдским болесни и здрави у близком контакту.

Од 3124 станова у којима живе туберкулозни свега је 1304 (41%) имало плуваонице, док је 1820 (59%) станова било без плуваоница. То значи да је 59% туберкулозних Београђана плувало по поду у својим рођеним становима, а већ по улицама плује и онај остатак до сто процената.

По годинама болесника нашли смо:

Године	Болесници	Процент
0—1	3	0,05%
1—10	138	2,7%
10—20	622	12,4%
20—30	1547	30,8%

30—40	1439	28,7%
40—50	799	15,9%
50—60	319	6,3%
60—70	146	2,9%

Проценат оболевања расте до 30—40 године, а највише болесника је између 20 и 30 године (30,8%).

По занимању нашли смо:

Занимање	Број болесних	Проценат
1. Домаћице	1061	21,1%
2. Ђака и деце	1002	20,0%
3. Занатлија	742	14,7%
4. Радника	549	10,9%
5. Чиновника	410	8,1%
6. Студената	330	6,4%
7. Земљорадника	207	4,1%
8. Трговаца	205	4,0%
9. Служитеља	200	3,9%
10. Осталих	307	6,2%

Највећи број наших пацијената било је међу домаћицама, ђацима и децом.

По Квартовима нашли смо овакво стање:	Болесника	Проценат
Кварт	164	3,2%
Варошки	184	3,7%
Теразиски	662	13,2%
Савамалски	546	10,9%
Дорђолски	1026	20,4%
Палилулски	1194	23,8%
Врачарски	55	1%
Сењак	358	7,1%
Топчидер	13	0,3%
Чукарица	228	4,5%
Околина	583	11,6%

Дакле највише туберкулозе је у Врачарском и Палилулском Кварту а најмање у Теразиском и Варошком.

Рад диспансера се даље састојао у помагању туберкулозних и њихових породица. Излато је:

Топломера 901, пљуваоница 1258, лекова 6945, одела и постељних ствари 600. Осим овога многобројне књиге које су у циљу антитуберкулозне пропаганде писали лекари диспансера.

У диспансеру раде само 2 лекара и 4 сестре.

ДРАГИША ЛАПЧЕВИЋ

Комунална брига око периферије

Општина Београдска узела је на себе прву бригу око снабдевања периферије. До сад је потпуно извршила свој задатак око снабдевања периферије осветљењем, које грађани плаћају. Даље, дата је вода једном делу становништва, а без воде је остао доста знатан број, који се служи врло ризичним бунарима. На послетку је пружен трамвај од Славије до врха Вождовца а тако потребна веза која би ишла од **Мостара** до врха Душановца, тек је музика будућности. Међутим, та би пруга била од огромнога значаја и за путнички и за теретни саобраћај. У даљим перспективама она би везивала Топчидер, преко Душановца, крај са кланицом.

Али би, и без тога било потребно ма колико ову периферију уредити, која, иначе, има све природне услове за пун развитак и за пуно здравље.

Потребно је испунити најнеопходније услове за напредак овога краја и за становништво које пропада у нечу-

веним недузима. Ту у првом реду мислимо на подизање колико толико сношљивога саобраћаја. Данас је и Вождовац и Душановац, и све попречне улице једна непролазна мочвара и блато, ма колико кише да падне. Ма колико кише било, створи се једно бесконачно блато, да се из њега изиђи неможе.

Први је услов варошкога живота, да се изгради саобраћај улицама, да се добије вода, да се изгради освеглење и да се подигне трамвајски саобраћај. Тако са тим настаје прави варошки живот, а после тога долазе и друге потребе, међу које и канализација не долази на последње место.

Иначе без тога је многобројно становништво, које сад на Вождовцу, Душановцу и другим периферијским крајевима живи, у правоме очајању, поглавито са непроходних друмова и других оскудица, о којима може бити још речи у коме другом чланку.

Комуналне занимљивости широм света

Пећ за сагоревање варошког ћубрета

Пећ за сагоревање варошког ћубрета у Глазгову представља последње савршенство технике за искоришћавање варошког ћубрета. Град се свакога јутра на најбржи и најрационалнији начин ослобођава кујнских отпадака и органских материја, и све се то слаже далеко ван вароши, где се налази та нова општинска пећ. Два огромна електро-магнета својом страховитом снагом привлаче из ћубрета сва метална тела, одатле их две механичке пресе од пошесдесет тона пресију у огромне табле, које се доцније преливају у ливници. Остали остаци се пресују и сагоревају, развијајући приликом сагоревања огромну снагу, која се искоришћава за индустриски погон, електрификацију и осветљење.

Пулверизирано ћубре употребљава се у пољопривреди за ојачавање земљишта.

У Немачкој се сагоревање ћубрета не врши до краја, нити се оно претвара у прашину (шепео) него се додавањем битуменозних едемната ствара одлична згура, често доста кристална, светла, као базалт, која се дивно искоришћује за калдрмисање, јер цигле од ње не стварају никакву прашину.

Погребни ауто

У Милану у последње време све више погребни ауто замењује стара мртвачка кола са коњском запрегом. Сада је тако и општина милијанска увела у употребу те погребне аутомобиле.

И ако су погребна кола ушла већ у традицију готово свих европских народа, свечана и тужна у исто време, млитава и скрушене болна као и Бетовенов посмртни марш — ипак је ауто

у многим варошима Италије, нарочито у Милану, потпуно истиснула стара погребна кола, те сада и погреб личи на поворку свадбених аута, само с том разликом што место белих пешкира, долазе црни крепови,

Пораст Тел Авиве, јеврејске Атине.

Ова цветна варош, која личи на један диван и живописан врт, основана је 1909. године од стране Јевреја. Данас броји 45.000 становника. Пре десет година имала је само 3000. За последњу деценију она је порасла за 42.000 душа.

Овако чисто невероватно и гигантско рашење вароши није забележено чак ни у Америци!

„Парк Грант“ у Чикагу

Довршени су и последњи радови у новом чикашком парку Гранту. У њему су нашли места уметнички радови најславнијих светских уметника, као Марсела Лоају-а и нашег славног Мештровића. Стотине милијона динара утрошено је да се овај дивни парк украси онако како то жеље чикашких грађана и њихове општинске управе траже.

За бољу воду

У Америци свака варош труди се да примени последње проналаске технике и хемије ради добијања што здравије и питкије воде.

Док Њу-Јорк, који ипак као најјача културна резиденција, предњачи градовима Савезних Држава за пруџификацију воде, употребљава хлор, дотле неке вароши за ту циљ употребљавају креч и рекарбонизацију, тврдећи да ће она боље упити и очистити све органске материје него хлор, кога треба употребљавати само у најмањим количинама, јер убија укус воде.

Службени огласи

Набавка летњег и зимског одела за трамвајско особље

Управа Трамваја и Осветлења у Београду расписује прву оферталну лицитацију за набавку 500 ком. гарнитура летњег одела (блуза, панталоне и капа) и 100 ком. гарнитура зимског одела (шињел, блуза, панталоне и зимска капа) за трамвајско особље на дан 20. маја 1929. године у 11 часова пре подне у Управи.

Уз понуду се мора положити кауција од 10% односно 20% за стране понуђаче од укупне понуђене цене, и то у готовом новцу, гарантном писму какве веће Банке које мора бити регистровано у Министарству Финансија или државним папирима.

Кауција се полаже најдаље до 10 часова пре подне т. ј. пре лицитације.

Услови се могу добити сваког радног дана од 8—12 час. пре подне и 3—6 час. по подне у Економату Управе Трамваја и Осветлења.

Из Економата Управе Трамваја и Осветлења ТУБР. 1838 од 29. априла 1929. год. у Београду.

Лицитације за набавку угља

Управа Трамваја и Осветлења одржаће на дан 16. маја о. г. оферталну лицитацију за набавку.

57.000 вагона лигнита, и
38.000 „ мрког угља за потребе Централе

Услови се могу добити у Економату Управе Т. и О. сваког радног дана од 8 — 12 и 3 — 6 часова.

Из Управе Трамваја и Осветлења УБР. 6696/29 од 23. априла 1929. год.“

Оглас за набавку 10.000 куб. мет. дрва

На дан 29. Маја 1929 године у 10 часова пре подне одржаће се у Економату Београдске Општине I офертална лицитација за набавку 10.000 кубних метара дрва а за потребу основних школа и Опшгинских надлежства и Установа.

Услови за ову набавку могу се добити у Економату Београдске Општине сваког дана од 8 — 12 пре подне и од 3 — 6 по подне.

ЕБр. 2416. Из Суда Општине Града Београда од 22-IV-1929 г.

Оглас

За издавање под закуп износ фекалија у реону Београда

На дан 28. Маја 1929 године у 10 часова пре подне одржаће се у Економату Београдске Општине I ефертална лицитација за издавање под трогодишњи закуп износ фекалија у реону вароши Београда.

Офери морају бити снабдевени са 100.— динара државне таксе и 3 динара у готову на име Општинске таксе.

Услови за ову лицитацију могу се добити у Економату Београдске Општине сваког радног дана од 8 — 12 часова пре подне и од 3 — 6 часова по подне.

ЕБр. 2417 Од Суда Општине Београдске од 22-V-1929 године.

7 i68

бр 6

УНИВ. БИБЛИОТ
И. Бр. 486

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
С
К
А

Б
И
Л
И
О
Т
Е
К
А

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

БЕОГРАД из XV ВЕКА

СЛУЖБЕНИ ОРГАН
ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

УРЕДНИК:

СЛОБОДАН Ж. ВИДАКОВИЋ

РЕФЕРЕНТ ЗА ШТАМПУ О. Г. Б.

1929

САДРЖАЈ ОПШТИНСКИХ НОВИНА ЗА 1929 ГОДИНУ

(ОД СВЕСКЕ 6 ДО СВЕСКЕ 21)

I

ЧЛАНЦИ, СТУДИЈЕ, РАСПРАВЕ И ДР.:

Акција Општине на регенерацији расе — Слободан Ж. Видаковић, свеска 16 стр. 11

Бактериолошка вредност Београдског пијачног млека — Д-р Стеван Иванић, свеска 8 стр. 7.

Београдска Општина и наша камењарска индустрија — проф. Аца Станојевић, свеска 15 стр. 8.

Београд пред странцима — М. Михаиловић-Световски, свеска 15 стр. 24.

Београдске Занатске Школе — Тодор Живановић, свеска 9 стр. 12.

„Београдске Опш. Новине“ излазе од 1883. г. — Слободан Ж. Видаковић, свеска 11 страна 18.

Београд и земаљска изложба — Влада Миленковић, свеска 14 стр. 15.

Београд по речима једног племенитог странца — Д-р Марија Илић, св. 14 стр. 21.

Београдске Занатске Школе — Д-р Драг. Радишић, свеска 16 стр. 17.

Београдске чешме — Бранислав Нушић, свеска 17/18 стр. 23.

Београд наша престоница — проф. Јован Ђорђевић, свеска 17/18 стр. 31.

Београд 1850. год. — Манојло Озеровић, свеска 21 стр. 53.

Београдско Позориште у прошлости — Никола Трајковић, свеска 21 стр. 48.

Борба против туберкулозе у Београду — Слободан Ж. Видаковић, свеска 6 стр. 27.

Градски музеји и архиве — Д-р Марија Илић, свеска 19 стр. 16.

Десет година рада Општине Београдске на уређењу Београда — инж. Димитрије Атанацковић, свеска 10 стр. 10; св. 11 стр. 6; св. 12 стр. 4; св. 13 стр. 13; св. 14 стр. 3; св. 15 стр. 13; св. 16 стр. 20.

Дечија забавишта — Слободан Ж. Видаковић, свеска 7 стр. 21.

Дете Београдске периферије — Д-р Петар Ђорђевић, свеска 20 стр. 32.

Дом ученица у Београду — Нака Ник. Спасића, свеска 12 стр. 21.

Дочек Представника Хрватских Градова — поздравни говор г. Д-р Мил. Стојадиновића, свеска 21 стр. 17.

Друштво за заштиту деце — Д-р Драгољуб Аранђеловић, свеска 20 стр. 19.

Друштво „Савинац“ — Влада Ј. Ристић, свеска 15 стр. 28.

Друштво „Карађорђе“ — Д-р Алекс. Петровић, св. 13 стр. 21.

Д-р Елси Инглис меморијал болница — Богомир Богић, свеска 16 стр. 14.

Едуар Ерио — свеска 13 стр. 1.

ФЕКОНОМСКИ детаљи о купо-продажи београдских имања — Д-р Стојан Павловић, свеска 11 стр. 8; св. 13 стр. 7.

Завод глувонеме деце друштва „Краљ Дечански“ — Влада К. Петровић, св. 10 стр. 6

Закон о атару Београдске општине — Д-р Лазо М. Костић, св. 17/18 стр. 35.

За чистоту ваздуха — Слободан Ж. Видаковић, свеска 12 стр. 9.

За бољу хигијену београдских станова — Никола М. Илић, свеска 17/18 стр. 44.

Заклетва општинских службеника — свеска 17/18 страница 46.

За бољи трамвајски саобраћај — Бранко Максимовић, свеска 19 стр. 14.

У Поздрав Београда Њ. В. Краљу и Претседнику Краљевске Владе — подвом доношења закона о називу и подели Краљевине на управна подручја свеска 17/18 страна 2.

И Поводом конференције представника градова у Сплиту — Д-р Милослав Стојадиновић, свеска 19 стр. 1.

В Просветна политика опш. Београдске — Влада К. Петровић, свеска 13 стр. 5.

Е Прашина и дим у великим градовима — Д-р Коста Јовановић, св. 13 стр. 11.

Р При реорганизацији Опш. Санитета детету се мора посветити нарочита пажња — Д-р Миливој Сарван, св. 9 стр. 9.

З Професионална општина носилац је комуналне политике — Добривој Стојадиновић, свеска 10 стр. 8.

И Привредни музеј — Слободан Ж. Видаковић, свеска 10 стр. 12.

Т Пренос и сахрана посмртних остатака изгинулих Српских ратника у Француској — Исидор Протић, св. 14 стр. 24.

С Проблем станова у Београду — Д-р Светолик Стевановић, св. 16 стр. 22.

К Проблеми саобраћаја у Београду — инж. А. Дојчиновић, свеска 19 стр. 12.

А Проблем Великог Београда — Д-р Милослав Стојадиновић, св. 20 стр. 1.

Б Привредно стање Београда — Миливој Савић, свеска 20 стр. 11.

И Приватна и јавна заштита деце — Д-р Марија Илић, свеска 20 стр. 28.

Л Прво позориште у Београду — Никола Трајковић, свеска 21 стр. 48.

И Привредно подизање наших градова — Владислав Миленковић, св. 21 стр. 64.

О Радостан догађај у Краљевском Дому — св. 10 страница 1.

Т Рад удружења опш. чиновник, службеника и пензионера — Ив. Вуксановић, свеска 10 страница 13.

Б Радио у служби градске — културно-хигијенске политике — Јован Ђоновић, свеска 14 страница 7.

Л Реонско питање Београда — Драгиша Лапчевић, свеска 8 стр. 6.

И Рођендан Њ. В. Краља Александра I — свеска 21 стр. 1.

О Романтика наших градова — Д-р Марија Илић, св. 21 стр. 37.

Т Савремени начини гашења пожара — М. Милисављевић, св. 7 стр. 21; св. 8 стр. 12; св. 9 стр. 10.

Е Савез градова С.Х.С. — Д-р Милослав Стојадиновић, св. 19 стр. 1.

К Свечано отварање Опш. Штедионице — Милош Савчић, св. 17/18 стр. 3.

А Свечана Седница Опш. Одбора од 17/XII 1929. год. — Поздравна реч г. М. Савчића представницима хрват. градова — свеска 21 стр. 19.

С Службена тајна — Богомир А. Богић, свеска 21 стр. 68.

Н Снабдевање Београда водом — Владислав Заћина, св. 8 стр. 3; св. 9 стр. 5.

И Седми рођендан Њ. В. Престолонаследника Петра — св. 15 стр. 1.

Р Смрт Ђорђа П. Радојловића — св. 11 стр. 19.

З Снабдевање Београда животним намирницама — Д-р Светолик Стевановић, свеска 21 страница 73.

И „Српска Мајка“ — Љубица Ж. Аранђеловић, св. 11 стр. 17.

Р Статут Општине Града Београда — Д-р Лазо М. Костић, св. 19 стр. 4.

С Сто година из живота Београда — проф. Јован Ђорђевић, св. 21 стр. 43.

Т Стање београдског водовода — г. Милош Савчић, св. 8 стр. 1.

Е Спаљивање мртвца и подицање крематоријума у Београду — Д-р Сава Ђорђевић, св. 12 стр. 11; св. 13 стр. 17; свеска 14 стр. 17.

С Социјално-хигијенске прилике Јатаган-Мале — Д-р Сарина Мандил, св. 11 стр. 13.

Ј Социјална важност друштва за заштиту дејвојака — Д-р Марија Илић, свеска 12 страница 15.

С Сједињени млекарници у Лондону — Славка К. Главинића, св. 14 стр. 12.

Д Теорија и класификација савременог града Добривој Стојадиновић, св. 13 стр. 20; св. 14 стр. 25; св. 15 стр. 29; св. 16 стр. 28; св. 17/18 стр. 48; св. 19 стр. 18; свеска 20 стр. 35.

Р Трамвајско раскршће „Српски Краљ“ — Инж. Ал. Дојчиновић, св. 21 стр. 66.

С Улична деца Београда — Влада К. Петровић, свеска 15 стр. 5.

У Урбанички институт Париског Универзитета — Добривој Стојадиновић, св. 10 стр. 15; св. 11 стр. 21; св. 12 стр. 24.

Р Уређење Санитета Опш. Београдске — Д-р Стеван Иванић, св. 20 стр. 4.

Ф Фалсификовање животних намирница — Влада Миленковић, св. 19 стр. 10.

И Финансије опш. и градова у Чехословачкој — Евгеније Вајда, св. 11 стр. 23.

Х Хигијенски школски надзор — Јован Ђоновић, св. 20 стр. 26.

Ц Центар Београда — Д-р Милослав Стојадиновић, св. 12 стр. 1.

Ц Циљ и значај „Општинских Новина“ — Слободан Ж. Видаковић, св. 15 стр. 2.

Ц Цене животних намирница — Д-р Светолик Стевановић, св. 21 стр. 73.

Ш Школске кухиње у Београду — Влада К. Петровић, св. 17/18 стр. 21.

II.

СЛУЖБЕНИ ДЕО САДРЖАЈА

Закони, статути, правилници, записници одборских седница, извештаји о раду одељења О.Г.Б., службене вести и др.

Закон о атару општине Београдске — свеска 17/18 стр. 53.

За пелцовање деце против великих богиња — св. 7 стр. 15.

Извештај о приходима Опш. Београдске у току 1929 год.: св. 9 стр. 22; св. 12 стр. 36; св. 13 стр. 37; св. 15 стр. 42; св. 16 стр. 42; св. 19 стр. 41; св. 20 стр. 46.

Извештај комисије о стању ликвидатуре О.Г.Б. — св. 13 стр. 41.

Извештај г. Богомира А. Богића, адв., пуномоћника О.Г.Б. о стању прихода београдске Општине — св. 11 стр. 33.

Извод из финаниског закона — св. 6 стр. 23.

Извод из уредбе о буџету Београдске самоуправне области — св. 6 стр. 24.

Измене и допуне у законима о општинама — свеска 20 стр. 37.

Једно важно тумачење закона о атару О.Г.Б. — св. 21 стр. 81.

Кажњени од стране Санитета О.Г.Б. — св. 12 стр. 41; св. 14 стр. 42; св. 17/18 стр. 63; св. 19 стр. 50; св. 20 стр. 44.

Мере за квалитативну поправку млека — свеска 7 стр. 14.

Одобрени планови зидања у Београду у току 1929. год.: св. 10 стр. 32; св. 11 стр. 48; св. 14 стр. 43; св. 15 стр. 46; св. 16 стр. 50; св. 17/18 стр. 67; св. 19 стр. 53; свеска 20 стр. 52.

Општинско законодавство: св. 9 стр. 32; св. 10 стр. 33; св. 11 стр. 55; св. 12 стр. 45; св. 13 стр. 49; св. 14 стр. 45; св. 15 стр. 48; св. 16 стр. 51; св. 19 стр. 55.

Пијачне цене у току 1929. год.: св. 9 стр. 31; св. 10 стр. 32; св. 11 стр. 34; св. 12 стр. 45; св. 13 стр. 48; св. 14 стр. 44; св. 15 стр. 77; св. 16 стр. 50; св. 17/18 стр. 68; св. 19 стр. 54; св. 20 стр. 54; свеска 21 страница 94.

Подела Београда на пописне реоне — свеска 11 стр. 46.

Поуке и упутства о употреби стерилизованог млека — св. 11 стр. 52.

Позив регрутa — св. 7 стр. 16.

Пословник о управљању у Радничким склоништима — св. 9 стр. 27.

Преглед заклане стоке на кланици по врстима у 1928. год.

Преглед расхода и прихода Дирекције Трам. и Осветлења О.Г.Б. — св. 10 стр. 24.

Правилник о уређивању и издавању „Беогр. Опш. Новина“ — св. 11 стр. 30.

Правилник Опш. Штедионице — св. 6 стр. 4; св. 11 стр. 47.

Правила Општинске Штедионице Града Београда — св. 6 стр. 4; св. 11 стр. 47.

Правилник о издавању уверења у О.Г.Б. — св. 11. стр. 25;

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА:

Записници седница у 1929. години: свеска 6 стр. 14, 18; св. 7 стр. 10; св. 8 стр. 18; св. 9 стр. 16; св. 10 стр. 21; св. 11 стр. 25; св. 12 стр. 30, 32; св. 13 стр. 27; св. 14 стр. 30; св. 15 стр. 31; св. 16 стр. 31; св. 17/18 стр. 57; св. 19 стр. 34; св. 20 стр. 38; св. 21 стр. 77.

Рад Општинског Санитета у 1929. год. — св. 15 стр. 37; св. 16 стр. 46; св. 17/18 стр. 60; св. 19 стр. 45; св. 20 стр. 41.

Рад комисије за Електричну и Гасну Централу — св. 6 стр. 22; св. 7 стр. 14.

Резултати пописа становништва Београда, извршеног на дан 15.IV. 1929. год. — свеска 6 стр. 3; св. 11 стр. 44; св. 14 стр. 39; св. 15 стр. 36; св. 16 стр. 35; св. 21 стр. 92.

Решења Суда, наредбе и саопштења (доцније „Службене вести“) — св. 6 стр. 24; св. 7 стр. 17; св. 8 стр. ; св. 9 стр. 30; св. 10 стр. 31; св. 11 стр. 53; св. 12 стр. 34; св. 13 стр. 34; св. 14 стр. 36; св. 15 стр. 33.

Статут Општине Града Београда — свеска 19 стр. 20.

Статут Дирекције Трамваја и Осветлења О.Г.Б — св. 21. стр. 82.

У
Н
И
В
Е
Р
И
К
А

Сарадници „Општинских Новина“

Анђелковић Милош, инж., шеф одсека Е. А.
О. Г. Б.

Аранђеловић Др. Драгољуб, публициста, про-
фесор универз.

Аранђеловић Љубица, секретар „Срп. Мајке“.

Атанацковић Димитрије, инж. пом. директор
тех. управе ОГБ.

Богић Богомир, адвокат.

Вајда Евгеније, опш. чиновник.

Вајс Др. Марија, лекар.

Видаковић Слободан Ж., новинар.

Вуксановић Иван, чин. О.Г.Б.

Вуловић Др. Љубомир С., шеф деч. диспан-
зера О.Г.Б.

Главадановић Мата, новинар.

Главинић Славка К., публициста.

Глумац Радивој, претседник Београдске
Општинске Штедионице.

Дојчиновић Александар, инж., шеф трамвај-
ског саобраћаја О.Г.Б.

Ђоновић Јован, директор „Трг. Гласника“.

Ђоновић Никола, новинар.

Ђорђевић Др. Јован, професор.

Ђорђевић Др. Сава, публициста.

Живановић Тодор, инсп. Опш. Београдске.

Живковић Живојин, месар.

Зађина Војислав, проф. унив., претсед. Б.О.
Захаров Евгеније, новинар.

Илић Др. Марија, библиотекар О.Г.Б.

Илић Никола М., статистичар О.Г.Б.

Јовановић Др. Коста, лекар.

Коњевић Др. Димитрије, лекар.

Костић Др. Лаза, проф. универз.

Лапчевић Драгиша, публициста, претседник
Југосл. Новинар. Удружења.

Максимовић Бранко, архитект.

Мандил Др. Сарина, лекар

Марковић М., пуковник.

Мирчић Милорад, чиновник О.Г.Б.

Миленковић Влада, новинар.

Милисављевић Мил., командант ватрогасног
одељења О.Г.Б.

Миљуш Др. Бранко, публ., I. секретар Општ.
Штед. Београдске.

Нинић Љубомир, новинар.

Новак Др. Виктор, проф. универз.

Нушић Бранислав, књижевник.

Обрадовић Јован, инж., начелник мин. Грађ.

Озеровић Манојло, новинар, уредник „Авале“

Павловић Др. Стојан, проф. економије.

Пековић Воја, хотелијер.

Петковић Др. Божа, лекар.

Петровић Др. Алекс., пред. „Карађорђа“.

Петровић Влада К., учитељ, претседник Југо-
слов. Учитељ. Удружења.

Поповић Др. Милош, лекар.

Прича Душан, учитељ.

Протић А. Исидор, адв., кмет-правник О.Г.Б.

Радишић Др. Драг., лекар, шеф санит. О.Г.Б.

Ристић Влада, претседник друштва „Савинац“
Савић Миливој, начелник мин. Трговине и Ин-
дустирије.

Савчић Милош, инж., претседник Општине
Града Београда.

Сарван Др. Миливој, лекар.

Световски М. Михајловић, књижевник, уред-
ник „Недељне Илустрације“.

Спасић Нака, претседница „Дома Ученица у
Београду“.

Станаревић Никола, публициста, претседник
осигу. друштва „Шумадија“.

Станојевић Др. Аца, професор хемије.

Стевановић Др. Светолик, новинар

Стојадиновић Др. Милослав, новинар, Прет-
седник Општине Београдске.

Стојадиновић Добривој, публициста.

Тошић Милорад, начелник мин. Финансија.

Трајковић Никола, проф., књижевник.

